

VOORZITTER: de heer H. Boel.

De heer M. Olivier, Secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— **De vergadering wordt geopend om 14.30 uur.**

De Voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

H. de Bruyne, L. De Grève, P. De Kerpel, J. De Seranno, A. Lagae, J. Nauwelaerts-Thues, G. Nyffels, G. Sprockeels, J. Vangeel, gezondheidsredenen;

J. Caudron, W. Jorissen, W. Peeters, R. Vandekerckhove, J. Wyninckx, buitenslands;

M. Olivier, L. Pans, W. Peeters, I. Van Belle, L. Van den Brande, L. Van Geyt, ambtsverplichtingen;

P. D'Hondt-Van Opdenbosch, C. Marchand, familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

K. Blanckaert, A. Bourgeois, P. Breyne, M. Buyse, F. Cauwenberghs, W. Claeys, A. Coppieters, L. Croux, A. d'Alcantara, F. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, P. De Keersmaecker, H. Deleeck, O. De Mey, J. De Meyer, A. Deneir, P. De Vlies, M. De Weweire, R. Gijs, J. Henckens, L. Kelchtermans, H. Kuylen, A. Lavens, E. Leemans, M.L. Maes-Vanrobaeys, R. Peeters, C. Planckaert-Staessens, A. Rutten, M. Storme, L. Tindemans, A. Vandenaabee, F. Vanderborcht, M. Van Dessel, F. Vangronsveld, E. Vankeirsbilck, R. Vannieuwenhuyze, R. Van Rompaey, J. Verhaegen, H. Weckx, G. Willems.

J. Adriaensens, E. Baldewijns, G. Boeykens, M. Bourry, A. Canipel, O. Carpels, B. Cools, L. Danschutter, J. De Graeve, L. Detiège, J. Férir, L. Hancké, R. Hostekint, F. Houben, J. Mangelschots, J. Sleenckx, G. Temmerman, L. Tobback, F. Van Acker, J. Van den Eynden, M. Vandenhove, V. Vanderheyden, W. Vernimmen.

R. Bonnel, J. Buchmann, A. Claes, F. Colla, J. Daems, W. De Clercq, A. De Cordier, M. De Coster, A. De Winter, R. D'Haeyer, A. Duclos, S. Février, L. Herman-Michielsens, A. Kempinaire, M. Kenens, H. Lahaye, J. Pedde, W. Taelman, O. Van Den Broeck, H. Vanderpoorten, E. Vandersmissen, L. Van de Velde, W. Van Renterghem, L. Walt Niel.

R. Declercq, W. Desaeeyere, J. Gabriels, W. Kuijpers, H. Schiltz, J. Valkeniers, L. Van Biervliet, F. Van der Elst, P. Van Grembergen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter: De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verwezen:

— Voorstel van decreet van de heer H. Deleeck c.s. houdende de titel van het licentiaat en het doctoraat in de sociale wetenschappen — 120 (1980-1981)-Nr. 1.

— Voorstel van decreet van de heer J. Gabriels houdende bescherming van de houtkanten, houtwallen en holle wegen — 122 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening

Voorzitter

De Voorzitter: Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend:

- Voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux betreffende de oprichting van een commissie ad hoc, genaamd crisiscommissie — 121 (1980-1981)-Nr. 1.

DRINGENDE VRAAG

(R.V.O. art. 64,5)

Dringende vraag van de heer C. Moors tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (G. Geens) over het uitblijven van de studietoelagen

De Voorzitter: Aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Moors tot de heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over het uitblijven van de studietoelagen.

De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors: Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, naar ik verneem werd tot heden geen enkele ministeriële brief, waarbij individueel het bedrag van de studietoelage of de afwijzing ervan wordt medegedeeld, verstuurd. Daarenboven zouden tot heden geen voorschotten op de toelagen zijn uitgekeerd.

Graag vernam ik van de geachte Minister welke de redenen zijn van deze laattijdigheid en welke maatregelen de geachte Minister denkt te treffen om de uitbetaling te bevorderen.

De Voorzitter: De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb de eer het geachte lid mee te delen dat de Dienst voor Studietoelagen sedert de wet van 19 juli 1971 het uitbetalen van voorschotten nooit heeft toegepast. De opeenvolgende

Ministers van Nationale Opvoeding hebben gemeend dat de daaraan verbonden omslachtige administratieve procedure — mede door het beperkt effectief van de Dienst — onmogelijk te verwezenlijken was.

De beslissing over het toekennen van de studietoelage wordt aan betrokene per dienstbrief meegedeeld op het ogenblik dat het juiste bedrag van de toelage is vastgesteld. Dit bedrag kon voor het schooljaar 1980-81 nog niet berekend worden om navolgende redenen.

Voor het schooljaar 1980-81 kunnen de studietoelagen slechts door middel van het budget 1981 worden betaald omdat door begrotingsrestricties in voorgaande jaren de naar het volgend jaar over te hevelen kredieten zijn geslonken. Van voorgaande jaren is slechts een reserve van 400 miljoen F. overgebleven waardoor slechts één vijfde van het totale bedrag der studietoelagen 1980-81 kan worden betaald. Voor de bepaling van de gemiddelde bedragen moest de goedkeuring van het budget van de Vlaamse gemeenschap 1981 afgewacht worden.

De bepaling van de gemiddelde bedragen voor het berekenen van de individueel uit te betalen studietoelagen heeft echter ook vertraging opgelopen. Deze vertraging werd veroorzaakt door twee redenen.

Enerzijds worden besprekingen gevoerd over het uitvoeren van een nieuw decreet over de studietoelagen. Men heeft gehoopt de principes van dit ontwerp nog te kunnen toepassen op de uitbetaling van de studietoelagen 1980-81. Deze hoop is ijdel gebleken zodat nu toch nog de traditionele uitkeringstechniek zal worden toegepast.

Anderzijds hebben de Ministers van Nationale Opvoeding beslist een reeds lang geuite wens en een bepaling van het Regeerakkoord uit te voeren. De studietoelagen voor het hoger onderwijs van het korte type worden gelijkgesteld aan de toelagen voor het universitair onderwijs en het hoger onderwijs van het lange type. Deze maatregel heeft vanzelfsprekend een budgettaire weerslag, waar-

over het advies van de inspectie van financiën werd opgevraagd. Het advies verplichtte de Ministers van Nationale Opvoeding naar budgettaire compensaties te zoeken.

Ik kan het geacht lid echter verzekeren dat de beslissing over bedoelde gemiddelde bedragen binnen korte termijn zal gebeuren, zodat de procedure van uitbetaling kan in gang gezet worden. De Dienst voor Studietoelagen van het departement staat klaar om de uitbetalingsprocedure zonder dralen uit te voeren.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De Voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 33 van het reglement heeft de heer Anciaux het woord gevraagd bij de motie van orde.

De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, de vergadering van de Vlaamse Raad, wordt geacht de Vlaamse Gemeenschap politiek te vertegenwoordigen en «politiek» betekent etymologisch zorg hebben voor de gemeenschap.

Geachte vergadering, om deze zorg voor de gemeenschap op een efficiënte wijze te kunnen uiten, is het nodig dat wij, politieke vertegenwoordigers, die zorg voor geheel de gemeenschap, voor alle onderdelen ervan, groepen en individuen die deze gemeenschap uitmaken, reëel kennen en de verantwoordelijkheid ervoor opnemen.

Wij zijn geacht de vergadering te zijn die dient te zorgen voor het sociaal-economisch en het sociaal-cultureel welzijn van onze volksgemeenschap, met alle financiële aspecten eraan verbonden.

Anciaux

Mijnheer de Voorzitter, ik ken heel goed de bevoegdheden van deze Raad en wil er alleen op wijzen dat de volksuniefractie de beperktheid van deze bevoegdheden herhaaldelijk heeft aangeklaagd.

Iedereen weet voldoende dat momenteel onze volksgemeenschap in een sociaal-economisch crisis is verzeild.

Onnodig vandaag deze crisis hier te analyseren. Zij omvat het geheel van het sociaal-economische en maatschappelijke leven. Zij heeft uiteraard haar diepgaande gevolgen voor die aangelegenheden waar expliciet, volgens de wetgeving, deze Raad bevoegd is. Kortom, zij zal voor de toekomst van onze gemeenschap zware gevolgen hebben.

U weet dat de Volksunie sinds jaren op deze nagel klopt. Het is niet voldoende de diagnose te stellen. Ook voor de behandeling dient iets voorzien te worden.

In de loop van het voorbije jaar werden heel wat gesprekken dienaangaande gevoerd. Er werd vastgesteld dat de culturele verenigingen waar-

De heer V. Anciaux (VU). Rechts naast hem : de heer De Rouck (VU), fractievoorzitter. Links naast hem : de heer Vanderpoorten.

mee wij in deze Raad in grote mate te maken hebben volop inzien dat het nodig is, met het oog op een werkelijk reële kennis, een onderzoek in te stellen nopens de crisis die ons volk treft.

Ook de Vlaamse werkgeversorganisaties zijn zich ten volle bewust van de noodzakelijkheid dit onderzoek uit te voeren.

Met vreugde heb ik vastgesteld dat de jongste dagen een belangrijke vleugel van een Vlaamse werknemersorganisatie volop de koers vaart die nodig is om zich met de Vlaamse verantwoordelijk ken voor de gehele gemeenschap daarover te beraden.

Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat aan de basis van het volk deze gevoels- en zienswijze volop leeft en meer en meer veld wint. Daarom is het nodig dat wij een Vlaams beraad houden en ons samen met alle Vlaamse verantwoordelijk ken bezinnen over de huidige situatie, evenals over de wijze waarop wij in deze toestand zijn geraakt en welke de evolutie is voor de toekomst. Ik herhaal dat een spoedbehandeling noodzakelijk is.

Dringend is er aan te beginnen, ieder op zijn plaats, wij als politici van op onze plaats.

Ziedaar mijn voorstel om, in de schoot van deze vergadering, een speciale commissie adhoc in het leven te roepen genaamd «Crisiscommissie» met de vastgestelde doeleinden.

Vandaag wil ik de dringendheid bepleiten en u vragen mijn motie van orde te aanvaarden en de spoedbehandeling van dit voorstel van resolutie door deze Vlaamse Raad te laten goedkeuren.

Ik heb dit voorstel ingediend in mijn naam en in naam van de fractie die ik vertegenwoordig. Ik zou het bijzonder waarderen indien wij daarover een volledige eensgezindheid zouden verkrijgen. De verschillende fracties kunnen dan hun vertegenwoordigers aanduiden om samen dit voorstel van resolutie tot oprichting van een speciale commissie te ondertekenen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vandaar dus mijn vraag bij motie van orde om de spoedbehandeling te verkrijgen van het voorstel van resolutie dat zopas is rondgedeeld. **(Applaus bij de VU).**

De Voorzitter: De heer Guido Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, de oproep van de Voorzitter van de Volksunie is zeker niet onbelangrijk. Niemand in deze Vlaamse Raad kan onverschillig staan tegenover de crisissituatie, niet alleen in Wallonië en in Brussel, maar ongetwijfeld ook in het Vlaamse gewest. Wij hebben daarnet kennis genomen van de inhoud van de resolutie en de toelichting bij deze resolutie.

Wij hebben nochtans niet de kans gehad met de fractieleiders een dergelijk belangrijke resolutie te bespreken. Het is echter het volste recht van om het even wie een dergelijk initiatief te nemen. Laat mij toe er enkele bedenkingen aan vast te haken.

Niemand twijfelt over de gegrondheid om in deze Vlaamse Raad zeer ernstig de huidige toestand van het Vlaamse gewest, economisch en maatschappelijk, te onderzoeken.

Ik wil niet pessimistisch zijn, in tegendeel, ik durf stellen — men kan hierover van mening verschillen naargelang de partij waartoe men behoort — dat deze Raad op dit ogenblik waarschijnlijk méér mogelijkheden heeft dan men wel vermoedt. Het komt er alleen op aan deze mogelijkheden tot politieke realisaties te brengen en deze in de Vlaamse Raad te bespreken.

Wij hebben inderdaad de Commissie Economie en Energie. Zij is bevoegd inzake de economische begrippen. Wanneer de reglementen van de Vlaamse Raad werden opgesteld, was het de bedoeling deze Commissie, gezien de meer uitgebreide bevoegdheden van de Vlaamse Raad, te laten functioneren als officiële commissie van het bedrijfsleven in het Vlaamse gewest en dit onder de

Verhaegen

gewone bepalingen van het reglement. Dit houdt in dat deze Commissie om het even wie kan raadplegen, documenten kan samenstellen, open gesprekken tussen de fracties kan organiseren.

Mijn voorkeur zou dus gaan, niet naar de oprichting van een bijzondere commissie, maar meer bepaald dat de geëigende commissie die reeds bestaat in de schoot van de Vlaamse Raad, de kans krijgt deze problemen grondig te bespreken, zoals zij dit trouwens gisteren reeds heeft gedaan in verband met enkele besluiten die zijn verschenen over de **renteverminderingen**.

Eerste vaststelling dus, er is geen bijzondere commissie nodig, de gewone commissie van de Vlaamse Raad kan hiervoor bevoegd zijn.

Een tweede element dat de heer V. Anciaux inriep was de **hoogdringendheid**. Ik wil niet zeggen dat deze problemen niet hoogdringend zijn, maar ik wil er aan toevoegen dat de gewone commissie onmiddellijk aan het werk kan, wanneer daarvoor het initiatief wordt genomen.

Ten derde, zou ik vanuit de Vlaamse Raad aan de deelregering willen vragen wat hun houding ter zake is en wat hun inbreng kan zijn ten opzichte van de Vlaamse Raad. Van uit mijn fractie zou ik volgende uitnodiging willen doen. Ze is misschien niet gewoon, maar laat ze dan een innovatie zijn. Zou de deelregering een soort situatieschets willen maken van wat werd gerealiseerd en over de concrete problemen die er zijn, met alternatieve voorstellen om van uit de deelregering voor een stuk tegemoet te komen aan de vraag van uit de Vlaamse Raad om deze Vlaamse economische en maatschappelijke problemen te **bekij ken**.

Als conclusie zou ik willen zeggen dat ik gevoelig ben voor de uitnodiging van de heer Anciaux maar ik wil er op inhaken door te verwijzen naar onze gewone commissie. Men hoeft geen hoogdringendheid te bepleiten. Ten slotte kan men aan de regering vra-

gen om een omstandige nota voor te leggen, niet alleen ter gelegenheid van de gewone bespreking van de begroting, maar meer specifiek ook voor de situatie en zelfs voor de **concurrentiële** situatie waarin het Vlaamse gewest zich bevindt ten opzichte van initiatieven voor het Waalse gewest. (**Applaus bij de CVP**).

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, collega V. Anciaux had hetzelfde doel kunnen bereiken dat hij zich vandaag voor ogen hield met het indienen vorige week woensdag van een verzoek tot interpellatie. Nog uitvoeriger dan in de motivering van zijn voorstel van resolutie had hij via een interpellatie de Vlaamse Executieve kunnen ondervragen over de economische toestand en over alles wat daarmee te maken heeft.

De heer V. Anciaux: Dat was niet mijn bedoeling.

De heer J. Van Elewyck: Ik probeer niet uw bedoelingen te vertolken, want dat kan u beter zelf doen. Maar de interpellatie is de geschiktste manier om deze materie bij **hoogdringendheid** onder de belangstelling van de collega's van de Vlaamse Raad te brengen. Ik neem aan dat 'het reglement van de Vlaamse Raad nog een beetje nieuw is maar ik dacht dat het nuttig was toch hierop even de aandacht van de heer V. Anciaux te vestigen.

Wij hebben vanzelfsprekend geen enkel bezwaar tegen een onderzoek van de economische toestand waarin het Vlaamse landsgedeelte zich bevindt, binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Raad. Ik ben het volledig eens met collega G. Verhaegen als hij zegt dat de bevoegdheden waarover de Raad beschikt, ruimer zijn dan men op het eerste zicht zou kunnen vermoeden. Het onderzoek moet echter op behoorlijke wijze gebeuren.

Ik kan de suggestie van de heer G. Verhaegen bijtreden, maar ik wil er nog één aan toevoegen. De Executieve

zou de uitvoering van het bestuursakkoord waarover in deze Raad een debat en een stemming plaatsvonden, kunnen toetsen aan de huidige economische crisis. Zij zou kunnen nagaan welke lessen algemene beleidslijnen te trekken zijn uit de situatie die dit land en in feite de hele wereld op dit ogenblik meemaken.

Mede in dit opzicht sluit ik mij graag aan bij wat collega G. Verhaegen heeft gesteld. De hoogdringendheid achten wij in deze vergadering niet nodig. Deze problematiek kan in de Commissie voor Economie en Energie van de Raad zeer snel aan de orde komen. Wij geloven dat het goed zou zijn als de Vlaamse Executieve, ter voorbereiding en ter inleiding van dit debat, een nota zou neerleggen of een stelling uiteenzetten op de wijze zoals wij ze zoëven hebben toegelicht en binnen de bedoelingen zoals wij ze daarnet hebben omschreven.

De Voorzitter: de heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, collega's, ik zal niet, zoals collega J. Van Elewyck gedaan heeft,

De heer J. Van Elewyck (SP), fractievoorzitter

Poma

zeggen wat collega V. Anciaux had moeten doen. Ik meen dat, wat hij gedaan heeft, zijn verantwoordelijkheid is. Wij moeten niet aan anderen zeggen hoe wij het zouden zien.

Ik stel alleen maar de feiten vast en deze zijn dat wij, als fractieleiders, vooreerst niet onderling met elkaar hierover hebben kunnen praten en wij bovendien onze fracties niet hebben kunnen raadplegen over deze uitermate belangrijke resolutie, wat het onmogelijk maakt in naam van onze fracties een bepaald standpunt in te nemen.

Ik wil er nog aan toevoegen dat, wat in deze resolutie staat, een bezorgdheid is die wij allen delen. Ik geloof niet dat iemand, hier in de Raad aanwezig, hiermede niet akkoord kan gaan. De vraag die wij ons moeten stellen is of wij een commissie ad hoc — een nieuwe commissie — moeten oprichten ofwel of het kan volstaan dat de Commissie voor Economie en Energie van de Vlaamse Raad die taak op zich neemt. Indien u zou vooropstellen dat die commissie ad hoc zou bestaan uit parlementairen en niet-parlementairen, is het uiteraard onmogelijk dat de Commissie voor Economie en Energie daarvoor in aanmerking komt. Indien wij de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven hierbij wensen te betrekken, belet niets aan de bestaande commissie «hearings» te organiseren.

De heer J. Van Elewyck: Hoorzittingen!

De heer K. Poma: Inderdaad, hoorzittingen in het algemeen beschaafd Nederlands!

Trouwens, wij hebben ook aan deze materie gedacht. Wij menen dat het noodzakelijk is, dat ook in de Vlaamse Raad, in deze zin werkzaamheden tot stand komen. Wij hebben met name aan de bevoegde minister gevraagd, in een schriftelijke parlementaire vraag, om ons te laten weten welke de regionale materies zijn voor het energiebeleid, opdat wij naast het nationale energiebeleid ook een regionaliseerd energiebeleid tot stand zouden kunnen brengen.

Dat is één van de aspecten waarover uiteraard deze commissie zal moeten beraadslagen. Ik stel mij immers voor dat het onmogelijk is over energie te spreken en niet over economie.

Ik sluit mij in feite aan bij de standpunten die de twee voorgaande sprekers vertolkt hebben in verband met het voorstel van collega Anciaux.

De Voorzitter: De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren en mevrouwen Ministers, geachte collega's, in mijn voorstel van resolutie, dat ik namens de partij die ik vertegenwoordig heb ingediend, wordt de bezorgdheid over de huidige toestand beklemtoond. Het verheugt mij dat deze bezorgdheid door de verschillende fracties wordt gedeeld. Deze vaststelling is een stap vooruit.

De fractievoorzitters hebben de bemerking gemaakt — de heer Pome trouwens zeer uitdrukkelijk — dat ze niet op voorhand waren ingelicht. Ik heb gisteren mijn voorstel van resolutie naar de verschillende fractievoorzitters verzonden, met vraag tot nazicht en medewerking. Blijkbaar is deze brief niet tijdig bij hen toegekomen.

De heer K. Poma: We hebben onze fractie niet meer kunnen raadplegen.

De heer V. Anciaux: Vandaag, mijnheer Poma, wordt de spoedbehandeling van mijn voorstel gevraagd. Daarover zal morgen worden gestemd. Aldus kan de fractie zich nog over de grond van de zaak beraden. Gaat de Raad akkoord met de behandeling bij hoogdringendheid, dan zullen de fracties zich snel over de werkelijke toedracht van mijn voorstel moeten beraden, zoniet kan dit later, na de behandeling ervan in het Bureau van de Vlaamse Raad, gebeuren.

Ik heb de indruk dat mijn inzichten en bedoelingen door sommige mensen onvoldoende zijn begrepen.

Het is niet mijn bedoeling de deelregering te interpellieren of mij door middel van het stellen van een vraag

te laten inlichten over de huidige situatie en de reeds door de deelregering getroffen of nog voorziene maatregelen. Ook wil ik in dit verband als lid van deze Vlaamse Raad geen controlerecht uitoefenen.

Wij zijn onvoldoende gewapend. Daarom acht ik het noodzakelijk dat een commissie wordt opgericht in de schoot van deze Raad die dan, bij wijze van reglementaire voorzieningen, namelijk de hoorzittingen, de verschillende verantwoordelijk ken in de Vlaamse Gemeenschap, met name deze van de werkgevers- en werknemersorganisaties en zo nodig ook deze van de culturele organisaties, kan samenbrengen. Op die manier kunnen de politici en de sociale en culturele vertegenwoordigers van het volk de toestand samen bespreken en een bepaalde strategie uitbouwen. Dat is mijn bedoeling.

Dit gaat niet onder de vorm van een interpellatie of het bespreken van een nota in een eenrichtingsverkeer vanuit de Executieve.

Mijn bedoeling is om door middel van dit te evalueren lichaam van de Vlaamse Raad, een beraad te houden over de huidige en toekomstige situatie van de gemeenschap, zowel sociaal-economisch als maatschappelijk.

Dit laatste wil ik benadrukken, omdat ik van oordeel ben dat de Commissie voor Economie en Energie dit dossier niet zo volledig kan behandelen.

Heel dit dossier behoort niet tot het terrein waarvoor deze commissie is opgericht. Dit terrein omvat niet het maatschappelijke met al zijn socio-culturele aspecten. Ongetwijfeld zijn de gevolgen van de huidige crisis hier reeds voelbaar maar zullen in de toekomst nog méér voelbaar worden.

Vandaar mijn overtuiging dat een speciale commissie moet worden opgericht. Dit kan niet gebeuren langs de huidige bestaande commissie van deze Raad.

Ik herhaal, geachte collega's, dat ik verheugd ben over de bezorgdheid die hier in deze Raad tot uiting komt.

Anciaux

Ik verheug er mij eveneens over dat de fractieleider van de CVP gezegd heeft dat de mogelijkheden van deze Raad veel ruimer zijn dan men zou denken. Deze mogelijkheden moeten echter voldoende benut worden.

Welnu, wanneer het werkelijk is zoals door de fractieleider van de CVP wordt gezegd, dan meen ik dat wij de mogelijkheden van deze Raad volkomen zullen benutten wanneer wij overgaan tot de oprichting van een speciale commissie ad hoc die gedurende een hele tijd kan werken en waarbij niet alleen politici maar ook allerhande verantwoordelijken zouden worden betrokken. Op deze wijze zullen wij inderdaad datgene valoriseren, wat volgens de fractievoorzitter van de CVP in de mogelijkheden van deze Raad ligt.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb dus vandaag de spoedbehandeling gevraagd omdat ik van oordeel ben dat dit niet op de lange baan kan worden geschoven, omdat de crisis rondom ons verder uitdeint en er dringend moet worden opgetreden. Dit is de reden waarom ik de spoedbehandeling vraag en wens dat men morgen hierover zou stemmen. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter: Ik zou aan de Raad toch willen mededelen dat er volgens mijn bescheiden mening ergens een misverstand is.

Mijnheer Anciaux, uw voorstel van resolutie houdt een dubbele zaak in, enerzijds een onderzoek van de bestaande toestanden via anderzijds, de oprichting van een bijzondere commissie ad hoc. Hiervoor is het Bureau bevoegd.

Ik stel voor — als iedereen in de Raad het ermee eens is — dit voorstel van resolutie niet naar de bestaande commissie, maar vandaag direct naar het Bureau te verwijzen. Het Bureau beslist al dan niet voor te stellen of een bijzondere commissie wordt opgericht. Zo moet het volgens mij gebeuren. Het is de normale weg. Ik sta er persoonlijk borg voor dat dit tijdens de eerstvolgende vergadering van het Bureau, die voorzien is op

10 maart; zal worden besproken en dat wij onmiddellijk het nodige doen. Ik zie geen andere oplossing.

De heer V. Anciaux: Mijnheer de Voorzitter, ik ben het met uw zienswijze over deze zaak eens, met dien verstande dat ik veronderstel of durf veronderstellen dat, eens dat het Bureau beslist heeft, desgevallend — in geval van een negatieve beslissing, de Raad zich hierover verder kan uitspreken.

De Voorzitter: Hiertegen heb ik geen bezwaar en aldus zal geschieden. Het Bureau zal zich uitspreken over deze zaak die eventueel — moest het negatief zijn — opnieuw bij de Raad ahangig kan worden gemaakt. Wij verwijzen dus dit voorstel van resolutie naar het Bureau van de Vlaamse Raad. **(Instemming)**

De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve **(op de**

tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, ik sluit mij vanzelfsprekend aan bij de beslissing die door de Voorzitter van deze vergadering wordt genomen.

De heer V. Anciaux heeft uitdrukkelijk gezegd dat hij zijn vraag niet tot de Executieve richt. Ik ben evenwel van oordeel dat het nuttig is dat, namens de Vlaamse Executieve, hier een standpunt wordt bekend gemaakt betreffende de materie die in het voorstel van resolutie voorkomt.

Het sociaal-economisch beleid, zoals wij dit in Vlaanderen wenselijk te voeren, werd uitvoerig geschetst in het bestuursakkoord dat trouwens het voorwerp van een bespreking hier in deze Raad heeft uitgemaakt en door een stemming werd gevolgd.

Bij deze gelegenheid is voldoende gebleken over welke ruime mogelijkheden de Vlaamse beleidsorganen beschikken. Het is ook niet tot vandaag dat men heeft moeten wachten vooraleer de Vlaamse deelregering haar bekommernis voor de economische en sociale situatie in Vlaan-

De PVV- en de VU-fractie van de Vlaamse Raad

Geens

deren heeft naar voren gebracht. Er mag ook gezegd worden dat wij zelfs niet op dit initiatief hebben gewacht aangezien inmiddels door de Vlaamse Executieve een aantal zeer belangrijke maatregelen werden getroffen. Ik verwijs bijvoorbeeld in dit verband naar de initiatieven op het stuk van de ontwikkeling van de bouwactiviteit en van de woningsector in het algemeen.

Wij hadden gisteren de gelegenheid in de Commissie voor Economie en de Energie daarover van gedachten te wisselen. Er werden snel doeltreffende maatregelen genomen. Over een paar dagen zullen de besluiten in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd.

Een andere sector is deze van het toerisme. Er werd door de bevoegde Staatssecretaris een ontwerp van beleidsnota inzake toeristische politiek voorgelegd. Vandaag heeft deze ontwerp-nota het voorwerp uitgemaakt van een ronde **tafelconferentie**. Op basis van de werkzaamheden hiervan zal de beleidsnota van de Vlaamse Executieve worden aangepast en overgemaakt aan de Vlaamse Raad.

Wij hebben ook **nieuwe toepassingsmaatregelen** op het stuk van de economische expansie getroffen, evenals op het vlak van de bedrijven in moeilijkheden. Er werden initiatieven genomen vanuit het openbaar industrieel initiatief. Er zijn ook initiatieven in voorbereiding op het vlak van de industriële vernieuwing in samenwerking met de overheid en het bedrijfsleven. Bovendien werden initiatieven op gang gebracht voor een krachtiger beleid op het stuk van de buitenlandse handel.

Ik zou deze lijst zo verder kunnen vervolledigen, maar dit is niet mijn bedoeling omdat wij de gelegenheid zullen hebben daarop verder in te gaan naar aanleiding van de besprekingen die werden aangekondigd.

Er is sedert geruime tijd overleg met de sociaal-economische instanties in Vlaanderen. Dit gebeurt in het Vlaams Economisch en Sociaal

Overleg-Comité. Het is duidelijk dat de resultaten van dit overleg eveneens aan de Vlaamse Raad zullen worden overgemaakt.

De Vlaamse Executieve heeft trouwens niet gewacht op de zorg die hier door verschillende leden van deze Raad werd uitgesproken, want wij hebben, een veertiental dagen geleden, beslist dat wij spoedig aan de Raad een uitvoerige beleidsnota zullen voorleggen in verband met het economisch en sociaal beleid.

Dit kan zeer vlug gebeuren. Dat zal niet alleen een situatieschets inhouden maar ook een schets van de maatregelen die reeds werden getroffen en van het beleid dat wij in de toekomst wensen te ontwikkelen. De zorg die hier tot uiting komt is reeds lang deze van de Executieve. Wij hebben daar geen enkele verdienste aan maar wij hebben wel de verdienste onmiddellijk te hebben gereageerd en een aantal zeer belangrijke maatregelen te hebben getroffen.

Ik meen dat overeenkomstig de suggesties van de voorzitter en van de voorzitters van de **meerderheidsfracties** deze bespreking best kan gebeuren in de commissie die in de Raad werd opgericht, namelijk de Commissie voor Economie en Energie.

De Voorzitter: De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik verontschuldigd mij nogmaals in verband met deze belangrijke aangelegenheid op het spreekgestoelte te komen maar ik wil toch nog even ingaan op wat de Minister heeft gezegd.

Ten eerste, ik heb mij inderdaad niet tot de Executieve gericht. Het oprichten van een commissie in de Vlaamse Raad is een zaak van de Raad en niet van de Executieve.

De heer J. Van Elewyck: Van het Bureau van de Vlaamse Raad !

De heer V. Anciaux: Neen, van de Raad. Ik wil aannemen dat het voorstel wordt verzonden naar het **Bureau**. Ik heb daarnet expliciet de

vraag gesteld dat, na een eventuele negatieve beslissing van het Bureau, ook de Raad zich daarover zou kunnen uitspreken. Maar, dat is een procedurekwestie.

Ten tweede mijnheer de Minister, u hebt hier een opsomming gegeven van initiatieven die van de Executieve zijn uitgegaan in verband met het sociaal en economisch leven. Die opsomming zou u nog verder kunnen uitbreiden, daar ben ik van overtuigd. Daarover gaat het echter niet. Ik beweer dat wij met de Vlaamse Raad in een speciale commissie en nadien ook in openbare vergadering moeten kunnen overgaan tot de bespreking van heel het dossier. Bepaalde beslissingen, die door de centrale regering worden genomen en die niet onder de bevoegdheid van deze Vlaamse Raad vallen gezien de wettelijk omschreven structuur van de staatshervorming, hebben hun invloed op de Vlaamse gemeenschap en zullen in de toekomst zelfs een zeer sterke invloed hebben ook op sociaal, economisch en maatschappelijk vlak, sectoren die wel onder de bevoegdheid van deze Raad vallen. Bijgevolg is het nodig dat het gehele dossier wordt besproken en niet alleen dat wat de regering van de Vlaamse gemeenschap zou gedaan hebben in het raam van haar bevoegdheden.

Ten derde, mijn voorstel gaat in de richting van een structuur van overleg. Het gaat niet op dat wij zomaar klakkeloos inzake de overlegeconomie die wij kennen een copie zouden overnemen van dat wat men traditioneel in het Belgisch perspectief heeft uitgevonden. Met andere woorden, ik stel hier duidelijk aan de rand van mijn voorstel de vraag of wij niet op onze eigen Vlaamse wijze deze materie zouden kunnen organiseren.

Uit mijn voorstel van resolutie blijkt duidelijk dat ik van oordeel ben dat het overleg met de werknemers- en werkgeversorganisaties niet het monopolie van de uitvoerende macht hoeft te zijn. Dit overleg dient of kan alleszins ook op het vlak van de vertegenwoordigers van de volksgemeenschap gebeuren. Dit houdt een wijziging in van de manier waarop

Anciaux

het probleem wordt beschouwd. Maar deze andere kijk op de zaken is nog niet doorgedrongen bij de Executieve. Ik stel duidelijk voor in mijn voorstel van resolutie dat het overleg ook zou kunnen en dient te gebeuren in de Vlaamse Raad zelf, namelijk in de commissie van deze Vlaamse Raad. Dit was mijn korte repliek op het antwoord van de Minister.

De Voorzitter: De heer Guido Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen: Mijnheer de Voorzitter, niemand in deze Vlaamse Raad zal betwijfelen dat het ook de moeite loont bepaalde problemen, waarover op het nationale vlak een beslissing werd genomen, vanuit het specifieke oogpunt van het Vlaamse gewest te onderzoeken.

De enige bedoeling van mijn betoog was te verwijzen naar de mogelijkheid die wij nu reeds hebben ingevolge artikel 27 van het Reglement. Om het even welke commissie, op voorwaarde dat de meerderheid van de commissie beslist en met instemming van het Bureau, kan de raad inwinnen van vreemde personen en instellingen.

De heer G. Verhaegen (CVP), fractievoorzitter

Het voorstel van de Voorzitter is logisch. Uw vraag wordt aan het Bureau overgezonden. Men zal in dat Bureau beslissen op welke manier het meest efficiënt deze raadpleging, dit overleg, deze contacten kunnen geschieden. Ik meen dat vrijwel alle fracties akkoord gaan met de uitnodiging die ons is gedaan.

De Voorzitter: Het voorstel van resolutie is naar het Bureau verwezen. Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter: Wij gaan nu verder met de afhandeling van de agenda van deze voormiddag.

INTERPELLATIES

(R.V.O. art. 65)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (P. Akkermans) over de in uitzicht gestelde herstructurering van de bedrijven Catala, Intermills en Weyerhaeuser International en de noodzakelijkheid van een Vlaamse participatie.

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over de in uitzicht gestelde herstructurering van de bedrijven Catala, Intermills en Weyerhaeuser International en de noodzakelijkheid van een Vlaamse participatie.

De heer J. Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, mijnheer de Staatssecretaris, geachte collega's, mijn uiteenzetting van vandaag had normaal gezien 3 à 4 weken geleden moeten hebben plaats gehad. Dit bewijst voldoende dat het huidige systeem om slechts maandelijks te vergaderen een slechte manier is om de Vlaamse Raad te valoriseren. Wat wij nu doen is oude kost opwarmen. Ik zie dat de heer Staatssecretaris instemmend

knikt. Iedereen kan daaruit de conclusie trekken. Wij moeten ons hierover grondig beraden opdat de Vlaamse Raad niet het lot zou ondergaan dat de Cultuurraad te beurt viel. De praktijk die nu wordt toegepast is niet prettig en ronduit schandalig.

Het uitstellen, om welke belangrijke reden dan ook, van interpellaties heeft meer gevolgen dan tijdelijke kleine frustratie van de interpellanten. Het is een uiting van doofpottenpolitiek en het geeft de betrokken partijen de kans positief of negatief tussen te komen, alvorens er hier eens op gehamerd wordt. Wij, kamerleden, zijn inderdaad het eerste slachtoffer van de toepassing van de wetenschap dat tijd, raad en een heleboel andere dingen brengt. De opinie en het participatiegedrag van de bevolking worden daardoor zo bespeeld dat niet alleen de actualiteitswaarde afneemt, en daarmee ook de zeggingskracht, maar tevens wordt er een afkeer gecreëerd door gewone herhalings- en gewoontevormingsprocessen.

Om het anders te stellen: de 'langebaan'-politiek is een machtig wapen om de hooguit 20 procent geëngageerde en te engageren mensen zodanig te vermoeien, dat een adequate aanpak van de problemen niet meer mogelijk is. Maar er is dit keer ook een positief aspect. En niet in het minst omdat er eindelijk beroering komt in de Vlaamse gelederen van alle slag en kleur.

Mijnheer de Staatssecretaris, u zult misschien opmerken dat in mijn interpellatie elementen voorkomen die niet waren opgenomen in de tekst die ik u vooraf heb toegestuurd maar sindsdien is er zo'n evolutie geweest en zijn er dergelijke veranderingen gekomen in de toestand dat ik niet op een andere manier kan tewerkgaan of ik zou nu niet alleen achterhaalde maar zelfs opgewarmde kost moeten opdissen. Dit is het rechtstreeks gevolg van de laattijdigheid waarmee deze interpellatie op de agenda staat.

Wie de moed opbrengen kan om de verwarring in de verschillende dossiers, en de relaties ertussen, te ontrefelen, merkt al gauw dat het hier en

Valkeniers

nu gaat om een supergroot vertwijfeld politiek geef-en-krijg-spel waar de burger eens te meer het slachtoffer van is... Ik durf dan ook te vragen, niet meer mee te doen aan de tot nu toe gebruikelijke discriminatie tussen Vlaamse en Waalse economie, Brussel erbuiten gelaten.. . Wij moeten ons verzetten tegen een verloedering van de staalindustrie, tegen dezelfde moord op de textielindustrie en tegen het nieuwe dossier: de papierindustrie.. . , Waals of Vlaams.

Wat ik vandaag, na drie weken wachttijd, onder uw aandacht wil brengen, mijnheer de Staatssecretaris, is maar een schakel uit de hele dubieuze industrie van ons land. Een kleine schakel, met name het bedrijf Cartonnerie de Grand Bigard, te Dilbeek. Met zijn huidige 80 werknemers al bij al maar klein grut vergeleken bij al de bedreigde bedrijven zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

Begrijp me niet verkeerd: ik zeg niet dat alle bedrijven in Vlaanderen slecht lopen. Wel moet worden gezegd dat alle bedrijven grote moeilijkheden ondervinden.. . waarom? Niet alleen omwille van de crisis.

Op 23 januari 1981 schreef de heer **Manu Ruys** nog dat.. . «de crisis in dit land wel degelijk niet op dezelfde wijze overkomt in Vlaanderen als in Wallonië»... wat verder... «in de Vlaamse opinie weet men echter dat de Vlaamse economie heel wat gezonder is dan de Waalse (. . .)» Het is de hoogste tijd dat de Vlaamse politici (daaruit) een besluit trekken.. . «Als er niet snel iets gebeurt, zal Vlaanderen ook nooit meer de kans krijgen, meer onder zijn bevoegdheid te krijgen dan het culturele (. . .)». Leo Verbist dank ik voor zijn scherpe opmerking: «de Vlaamse bevolking wordt om de tuin geleid ! » Inderdaad.

Het staaldossier kan misschien als opwarmertje dienen voor we het papierschandaal aanpakken, want dat is het geworden: een schande !

Begin februari besliste het kernkabinet dat 1,6 miljard F. toegekend zou worden aan de Driehoek van Charle-

roi, 73 1 miljoen F. aan UTM, 3,5 miljard F. aan Cockerill, 485 miljoen F. aan Clabecq en 140 miljoen F. aan Jemappes.

Deze kredieten zijn bedoeld om de cash-drain van de Waalse bedrijven te dekken en ze zijn uitdrukkelijk bedoeld voor het boekjaar 1980.

Even correct als het voorgaande is volgende «centenleuderij». Het Vlaamse bedrijf Bekaert moet het hoofd bieden aan de concurrentie van Valfil en Cockerill, die met staatssteun draadtrekken tegen onhaalbare prijzen. Zo investeert Vlaanderen in zijn eigen financieel-economische ondergang. En op het staaldebatebat, op 18 februari j.l. moet het toch voor iedereen duidelijk zijn geworden dat er iets niet pluis is. Het Rijk zal 145 miljard F. armer zijn in 1983 aan dat Waals staal alleen.

Zonder ook maar in het minst afbreuk te doen aan de staalhardheid der cijfers van daarnet, verlaat ik graag de staalsector en ga over op het papier. Ik wil u namelijk niet vervelen, want dan zou ik hetzelfde doen als datgene wat ik aan het begin van mijn interpellatie zo aanklagen wilde.

Het recentste Boek van het Rekenhof is inderdaad voer voor wakkere parlementsleden. Het heeft evenzeer aangetoond dat twijfels aan het adres van het Parlement niet volledig ongegrond zijn. Hoe kan anders verklaard worden dat een regering, zij het nu Vlaamse of Waalse beleidsmensen, zo flagrant de wet overtreden. En de jongste dagen kon iedereen lezen dat de regering duidelijk buiten haar boekje is gegaan. Niet alleen de regering, ook de rechtspraak krijgt een flinke deuk. Het dossier Baladex is op zijn minst verbazend. Ik hoef u niet meer de details te geven, daar heeft de pers voor gezorgd, al had ik ze u kunnen geven drie weken geleden. Laat me volstaan de titels te overlopen. Via een Franse omweg, die blij zal zijn met een beetje Belgisch geld, heeft de Waalse praktijk ons allen een boel. geld gekost dat we niet meer terugzien. Met de medewerking van een soepele Waalse rechter heeft Baladex, in

weerwil van tal van Vlaamse klachten — Rath en Doodeheefver — op een bijzonder leerzame wijze subsidies vastgekregen om Vlaamse bedrijven de duivel aan te doen. De RSZ zit duidelijk in rechtszaken met dit bedrijf zonder enige zekerheid omtrent de uiteindelijke weerslag op de totale schuld, en kan beter uit gaan huilen bij haar lotgenoot en medebedrogene, de BTW-instantie. We weten al lang dat 1 miljard frank stemmen, voor om het even wat, geen probleem meer is, ten minste in de Kamer. En hier gaat het al bij al ook over bedragen die verder van 1 miljard F. verwijderd zijn, dan ons moge lief zijn. Baladex heeft geen middelen meer, schrijft de pers van vorig weekeinde. Wie financiert dan deze onderneming nog, waarvoor de Waalse regering de wet overtrad? Artikel 75 van de wet van 5 augustus 1978 verbiedt uitdrukkelijk meerderheidsparticipatie van de overheid. De Brusselse deelregering blijft ook niet gespaard van miskleumen : Defosset krijgt het voor mekaar dat zij in het failliet van UPL op 20 juli 1980 500 miljoen overheids gelden door de papiermolen laat draaien.

Ik zou het zo denken dat de Vlaamse deelregering ongeduldig wordt. Op het «Ideale Huis», pronkt Baladex nog met een stand van 180 vierkante meter, terwijl een ander bedrijf het moet stellen met 36 m² en zonder schuld. De buitenlandse concurrentie tegengaan door willekeurig de Waalse bedrijven te subsidiëren kan niet worden aanvaard. De Nederlanders en de Duitsers zijn machtig. Hier betaalt men 16 frank voor een kilo karton, in en uit Duitsland is eenzelfde kilo amper 13 fr. waard. Wat moeten Vlaamse bedrijven zonder die staatssteun daartegen nog doen, tenzij klagen? Ook de aanklacht tegen dat Baladex-geval blijft zonder gevolg. Op het artikel «Miljoenen staatssteun naar Frankrijk versluisd» komt helemaal geen commentaar. Geen enkel 'cijfer, maar dan ook geen enkel cijfer is ooit tegengesproken.

Dus 80 werknemers van de voormalige Weyerhaeuser-Packaging, te Groot-Bijgaarden, staan al sinds geruime tijd met één been op de

Valkeniers

drempel van de stempellokalen. Een tijdje geleden besloot de Amerikaan Weyerhaeuser zich terug te trekken uit Europa, dus ook uit België. Daarmee diende naar een andere holding gezocht die de bedrijven te Ghlin en te Groot-Bijgaarden, wou en kon overnemen. Waalse Streekeconomie ziet de kans schoon en tracht via Financiële Intermills van de kartonsector een overheidsbedrijf te maken. Ervaring genoeg, denken we maar. aan Baladex, PM, UPL, Boomse Metaalwerken, Fabelta, Remi Claeys, Mondiale, enz. .

Maar het kon toch de enige oplossing eens wezen? Ik denk dat er niet genoeg aandacht aan geschonken is. Want wat leert het verleden? Insiders waren reeds op de hoogte van de problemen voor Groot-Bijgaarden. Mei vorig jaar was al duidelijk dat het in de kartonfabriek te Dilbeek zou rommelen. In 1978 al stelde staatssecretaris M. Eyskens voor om zelfs in afwezigheid van de directie van Weyerhaeuser toch de zaak Groot-Bijgaarden en Ghlin grondig en onbevooroordeeld te bespreken, Volgens hem klopte er iets niet.

Weyerhaeuser had nl. verzuimd zijn beloofde expansieplannen in te dienen. En dat op een moment dat te GHLIN wel grote investeringen gedaan werden. Voor Groot-Bijgaarden niets van dat alles. Stemmen en daarmee ook geruchten staken de kop op als zou aan sluiten gedacht worden. Daarover werd door ABVV en ACV, burgemeester Vergels, aan de directie van Weyerhaeuser om uitleg gevraagd.

Maar de arbeiders en ik geloofden niet die mooie woorden van de heer Wallet waar hij zei dat Weyerhaeuser niet aan sluiten dacht.

Nu, geachte Staatssecretaris, zijn het die zelfde ABVV en ACV die me komen vragen zijn, toch tussen te komen voor de belangen van hun leden.

De werkgelegenheid staat op het spel. Drie jaar geleden werd ik nog door de burgervader van Dilbeek en deze zelfde vakbondsmensen versle-

ten voor opruier en pessimist. Groot-Bijgaarden telde ooit 180 werknemers. Nu nog 80, en morgen?

Mensen uit het milieu weten te vertellen dat men eigenlijk nog moeilijk interesse kan opbrengen voor het bedrijf te Dilbeek. Indertijd is nooit geïnvesteerd geweest, terwijl Ghlin regelmatig vernieuwd en uitgebreid is.

Financiële Intermills, Waalse overheid dus, heeft eigenlijk een rare zaak gedaan. . Ghlin is haalbaar, doch Groot-Bijgaarden zal bloeden zoals blijkt uit het dossier van uw collega **W a t h e l e t**.

Volledigheidshalve moet erbij vermeld worden dat er in Frankrijk eveneens een voormalige Weyerhaeuservestiging zit, nl. te Feure. Opmerkelijk hoe Frankrijk er steeds tussen ziet. Nu is Financiële Intermills niet hoogmoedig en heeft een kenner uit het milieu gezocht. De sector is inderdaad veeleisend wat beheer betreft. De NV Catala komt op de proppen, maar laat het na een tijd afweten. Vraag en aanbod heet dat dan. Doch Catala wordt als ken-

ner beschouwd. . . Wat is dan de eigenlijke reden van een «njet» van Catala ?

Drie weken geleden riep er een programma op de RTB-televisie met een reportage over o.a. Ghlin en Groot-Bijgaarden.

Om toch maar aan het werk te kunnen blijven, willen de arbeiders een loonsverlaging toestaan om zo met de Waalse collega's op hetzelfde niveau te kunnen blijven. Dat was waar. De Vlaamse bedrijven hadden meer loonlast dan de Waalse. In naam van de Financiële Intermills komt de heer Wallet op het scherm met woorden van hoop om de twee bedrijven te redden. Ik wil u eraan herinneren, mijnheer de Staatssecretaris, dat het dezelfde heer Wallet is die vandaag het bevel zal voeren over de Financiële Intermills die toen ook afgevaardigde was van Weyerhaeuser en die toen uiteindelijk de mensen van de vakbonden en de burgemeester van Dilbeek met een kluitje in het riet stuurde en belofden deed alsof men te Groot-Bijgaarden zelfs zou uitbreiden. Ter zake kan ik u artikelen laten zien. Deze persoon heeft de

De Vlaamse Raad in vergadering

Valkeniers

publieke opinie bedrogen. Die zelfde man staat vandaag aan de leiding van de Financière Intermills en belooft dat hij Groot-Bijgaarden terug zal redden. Als mensen van ter plaatse weten wij in elk geval wat de woorden van de heer **Wallet** waard zijn, die zelfde heer **Wallet**, dus van de holding Weyerhaeuser. Het schijnt echter niet ongebruikelijk te zijn dat er in de industrie bepaalde verschuivingen optreden. In de krant van vorig weekeinde lazen wij nog dat de Kabinetschef van Minister Deworme eveneens beheerder is in Baladex en in Intermills. Deze week hebt u kunnen zien hoe bepaalde mensen, zoals de heer Verougstraete, die ook beheerder was van Baladex — **Baladex** is intussen failliet — de grote trom gaan roeren in de Financière Intermills. Hoe is het mogelijk dat mensen die het in privébedrijven niet hebben kunnen waarmaken, vandaag dat zelfde bedrijf weer zullen kunnen rechttrekken met overheidssteun, behoudens natuurlijk het feit dat de Staat naar geen geld kijkt, en pompt zonder zich af te vragen wat het uiteindelijk allemaal zal uithalen.

Verskillende ondernemingen kunnen dus door dezelfde mensen worden geleid, zij het de ene keer als beheerder, de andere keer als lid van een overheidsbedrijf. Welk een beweeglijkheid is niet nodig op zulke vergaderingen... !

Dat er geld verloren gaat, is een feit. Wij kunnen nog altijd discussiëren over de wijze waarop wij het laten gaan : direct door de sociale voorzieningen te belasten of via langdurige agoniserende taferelen zoals de staalsector, de textielsector en nu de papiermolens dagelijks ten beste geven.

Ik stelde reeds een parlementaire vraag aan u, mijnheer de Staatssecretaris, waarop u mij antwoordde dat het inderdaad mogelijk is dat de Waalse overheid een bedrijf in Vlaanderen in handen heeft. Niets belet de Vlaamse overheid hetzelfde te doen met een Waals bedrijf. Ik wil echter niet zo ver gaan. In de krant van maandag jl. zegt u niet akkoord

te kunnen gaan met een overheids-participatie in de bouwsector.' De tewerkstelling zou niet bevorderd worden en de concurrentie zou vertekend, om niet te zeggen vervalst worden. Ik durf u nochtans te vragen, mijnheer de Staatssecretaris, deze uitspraken nogmaals te overwegen en de besprekingen met en over Groot-Bijgaarden opnieuw aan te vatten. Het is mijn overtuiging dat nu nog van twee kwaden het minst kwade als oplossing moet worden gekozen. Ik wil echter ruimer gaan en samen met het ACV, het VVB en, «last but not least», met de Volksunie stellen dat wij inderdaad hoogstnodig aan een economisch federalisme toe zijn. Van deze twee maten - en twee gewichtenpolitiek zullen wij anders het slachtoffer worden voor zover onze rij ksmatschappelijk ke zekerheid en de tewerkstelling het nog niet zijn.

Veel Vlaamse bedrijven zijn leefbaar, om niet te zeggen rendabel, doch moeten concurreren met oneerlijk gesubsidieerde Waalse bedrijven. Als nu niet wordt ingegrepen, zal na de Vlaamse staalindustrie en de textielsector, nu ook de papierindustrie in grote moeilijkheden geraken. Indien niet wordt ingegrepen, rest ons nog de vraag : «**Wat** met een Rekenhof, wat met een Parlement, wat met een Regering ?»

Wat met deze instanties die een democratisch controle- en wetgevend orgaan moeten voorstellen? Om het met de woorden van de ACV-instanties te zeggen: wij wensen een koerswijziging om te verhinderen dat door discriminerende, politieke beslissingen Vlaanderen in het gedrang wordt gebracht en de hele Vlaamse economie wordt gehypothekeerd. Dit zijn voor Volksunie-mensen zeer bekende woorden; inderdaad, ons gehele economisch federalisme in een nieuw rood kleedje. Het spijt ons alleen dat schade en schande dit hebben moeten doen inzien.

Ten slotte wilde ik vragen of het niet nodig is dat Vlaamse Streekeconomie zelf een participatie zou nemen of ten minste zou proberen Vlaamse investeerders te zoeken voor een participatie in dit bedrijf te Groot-

Bijgaarden, eventueel ook in Huizingen en Sint-Genesius-Rode, dit om het belang van de honderden Vlaamse werknemers die daar tewerkgesteld zijn te vrijwaren.

Ik heb daarnet geluisterd naar het antwoord dat u hebt gegeven aan onze collega A. Diegenant. Het spijt mij maar uw antwoord kan mij geen bevrediging schenken. Het biedt geen enkele uitkomst voor de arbeiders, niet alleen voor deze van Groot-Bijgaarden, maar voor alle arbeiders uit de papierindustrie en alle arbeiders uit de Vlaamse industrie wier toekomst, zoals ik heb uiteengezet, vandaag meer dan gehypothekeerd wordt. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Vanderheyden heeft het woord.

De heer V. Vanderheyden (op de tribune) : Mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, via persberichten heb ik eveneens vernomen dat de Executieve van het Waalse Gewest toelating heeft gegeven aan de SA Financière Intermills, waarin het Waalse Gewest ook een belangrijke participatie heeft, de aandelen van Weyerhaeusen Belgium over te nemen.

Wij laten hier opmerken dat de NV Weyerhaeusen geleid wordt vanuit Ghlin en in feite bestaat uit twee technische bedrijfseenheden die samen 260 personeelsleden tewerkstellen, waarvan 179 te Ghlin en 81 te Groot-Bijgaarden.

Wij stellen bijgevolg vast dat een bedrijfseenheid gelegen is in Wallonië, namelijk Ghlin en een andere tot het Vlaamse Gewest behoort, namelijk Groot-Bijgaarden. Wanneer de Waalse Executieve bijgevolg een beslissing hieromtrent treft, gaat zij hier haar bevoegdheid te buiten want het gaat ontegensprekelijk om een grensoverschrijdend probleem. Het gaat zeer zeker niet op dat de Waalse Executieve eenzijdig beslist over een Vlaamse aangelegenheid. Indien dergelijke praktijk ken toegelaten worden, kan onze Vlaamse industrie door beslissingen getroffen in de Waalse Executieve als het ware ontmanteld worden. In dit verband zou de wet van 8 augustus 1980 tot her-

Vanderheyden

vorming der instellingen zeer strikt dienen nageleefd te worden. In dit opzicht zou onze Vlaamse Executieve met betrekking tot het beheer van deze op te richten maatschappij alle nodige garanties moeten krijgen voor het voortbestaan van de fabriek te Groot-Bijgaarden.

Wat de papiersector betreft, kunnen we ons inderdaad niet van de indruk ontdoen dat men van Waalse zijde streeft naar een grote papier- en kartonholding, een zaak die trouwens door de Fiancière Intermills onmiddellijk kan waargenomen worden.

Uit goed ingelichte bron vernemen we dat de Waalse Executieve in dat verband een belangrijke steun heeft toegekend aan Intermills. Het zou hier over ongeveer twee miljard F. gaan.

Indien deze gegevens juist zijn en wanneer we daarenboven vernemen dat deze firma zich bezondigt aan dumpingprijzen, dan kunnen we hier zonder schroom spreken over concurrentievervalsende middelen die hier via Waalse gewestgelden worden doorgedrukt in het nadeel van onze

eigen Vlaamse papierindustrie, die het in de huidige omstandigheden reeds zeer moeilijk heeft.

In ditzelfde verband kan ik, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, nog een ander voorbeeld aanhalen, met name de fusie van de Belgische tubesfabrieken, bestaande uit de firma's Tubes de la Meuse, Tubes de Nimy, Tubes de Haren en een bedrijf gelegen in het Gentse, die samen een nieuwe maatschappij gaan oprichten, de firma Tubell. Ook hier wordt dezelfde tactiek aangewend.

Tot slot wens ik te verklaren dat wij niet alleen staan met deze vaststellingen. Ook de Europese Economische Gemeenschap heeft geprotesteerd en bij de bevoegde nationale instanties een verslag neergelegd.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik meen bijgevolg dat het nodig is hier orde op zaken te stellen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer P. Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap **(op de tribune):** Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, allereerst zou ik aan de heer J. Valkeniers willen zeggen dat hij niet verontrust hoeft te zijn over het feit dat hij zijn interpellatie te laat zou hebben gehouden. Integendeel, zij komt eigenlijk nog te vroeg. Zie hier waarom.

Het is inderdaad zo dat de groep Weyerhaeuser International voor één dollar is overgenomen door de groep Intermills en thans afhangt van Waalse Streekeconomie. Het beheer van Waalse firma's in Wallonië behoort eveneens tot de mogelijkheden van Vlaamse Streekeconomie, zoals ik reeds vroeger heb gezegd.

De onderhandelingen nopens de overname waarvan sprake zijn op internationaal vlak afgesprongen en de Vlaamse onderneming Catala heeft geweigerd nog verder te onderhandelen.

Zoals voor de andere bedrijven in Vlaanderen is ook hier dezelfde rege-

ling inzake de taalwetgeving van kracht.

Vlaamse Streekeconomie en de Vlaamse Executieve zien uit naar eventuele Vlaamse investeerders die geïnteresseerd zouden zijn in Vlaamse afdelingen van Intermills.

Wij wachten momenteel op een verslag van de Nationale Maatschappij voor, Krediet aan de Nijverheid, verslag dat nog niet helemaal klaar is. Daarom zeg ik u, mijnheer J. Valkeniers, dat uw interpellatie te vroeg komt.

Met de heer V. Vanderheyden kan ik instemmen wanneer hij hier het probleem van de oprichting van Tube11 ter sprake brengt.

Zowel voor Tube11 als voor Intermills en Weyerhaeuser heeft de Vlaamse Executieve gevraagd dat dit probleem zou besproken worden in het ministerieel overlegcomité voor de grensoverschrijdende dossiers.

De Vlaamse Executieve heeft zich beklagd over de manier waarop deze dossiers behandeld worden, alsmede over het feit dat men bij Waalse Streekeconomie te weinig aandacht besteedt aan de dossiers van Vlaanderen.

Dit is dan ook de reden waarom wij deze dossiers hebben overgemaakt aan het overlegcomité voor de grensoverschrijdende dossiers, dat volgende week bijeenkomt. Wij zullen dus in de mogelijkheid zijn nadien meer inlichtingen te verschaffen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune): Mijnheer de Staatssecretaris, u zegt dat ik mijn interpellatie te vroeg ontwikkel. Hierop kan ik repliceren dat men mij twee jaar geleden een identiek antwoord heeft gegeven. Uw collega, de heer M. Eyskens, was toen de mening toegedaan dat het uiteindelijk tot een punt gekomen was dat het niet te vroeg was, maar dat het wél tijd was aan tafel te gaan zitten en er wat aan te doen. De zaak beperkt zich niet tot het onderzoek van het dossier op het vlak van de

De heer V. Vanderheyden (SP).

Valkeniers

Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. Ik heb contacten gehad met verschillende Vlaamse papierfabrieken. Men heeft daar de indruk dat er momenteel zeer weinig wordt gedaan vanuit Vlaamse Streekeconomie om de belangen van de Vlaamse papierindustrieën veilig te stellen. Ik geloof niet dat het alleen een kwestie van geld is. Duidelijk is naar voren gekomen uit alle economische dossiers die ik de jongste tijd heb in handen gekregen dat op een discriminerende manier wordt te werk gegaan ten opzichte van de Vlaamse nijverheden. Ik verheug mij dan ook over het voorstel van resolutie dat door de heer V. Anciaux werd gedaan tot oprichting van een crisiscommissie, die alleszins noodzakelijk is. De zaak van Groot-Bijgaarden is slechts een druppel in het glas van de Vlaamse economie. Het zou mij dan ook spijten indien u het antwoord dat u op mijn interpellatie hebt verstrekt, een ruimer perspectief wil geven. U bent een man uit de praktijk, mijnheer de Staatssecretaris en ik ben ervan overtuigd dat u heel wat meer zorgen hebt dan het weinige dat u ons als antwoord hebt gegeven. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter: De heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer P. Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap : Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even kort antwoorden aan de heer J. Valkeniers. Het zou mij verwonderen, mijnheer Valkeniers, dat de Vlaamse bedrijven, die wij in het algemeen goed verdedigd hebben, zich bij u zouden hebben beklaagd. Ik kan inderdaad getuigen van het tegenovergestelde. U ziet gewoon het belangrijkste van wat ik gezegd heb over het hoofd, te weten dat in de wet is ingeschreven dat dergelijke gewestoverschrijdende dossiers moeten onderzocht worden in het **Overlegcomité**. Dit Comité vergadert regelmatig sedert het bestaan van de regering op vraag van de Vlaamse Executieve om de dossiers te behandelen waarover ik heb gesproken.

De Voorzitter: De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers: Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Staatssecretaris, als ik zeg dat de Vlaamse papiernijverheden momenteel niet tevreden zijn over Vlaamse Streekeconomie, is dit wellicht iets te sterk uitgedrukt. Zij zijn echter niet tevreden over het feit dat de regering, waarvan u sinds enkele maanden ook deel uitmaakt, uiteindelijk zoveel Vlaamse centen in de Waalse industrieën pompt omdat dit in feite onze eigen ondergang betekent.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

De Voorzitter: door de heer G. De Rouck werd tot besluit van de interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (P. Akkermans) over de in uitzicht gestelde herstructurering van de bedrijven Catala, Intermills en Weyerhaeuser International en de noodzakelijkheid van een Vlaamse participatie, een met redenen omklede motie van afkeuring ingediend die luidt als volgt :

«De Vlaamse Raad,
— gehoord hebbende de interpellatie van de heer Valkeniers over de in het vooruitzicht gestelde herstructurering van de bedrijven die tot de holding Weyerhaeuser behoorden en de noodzakelijkheid van een Vlaamse participatie;
— betreurt de evolutie die zich heeft voorgedaan in de papierindustrie door het overnemen van een in Vlaanderen gevestigd internationaal bedrijf door de Waalse streekeconomie;
— veroordeelt aldus het beleid van de Executieve dat door discriminerende politieke beslissingen de Vlaamse economie in het gedrang brengt.»

EENVOUDIGE MOTIE

De Voorzitter: door de heer J. Van Elewyck en G. Verhaegen werd tot besluit van de interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (P. Akkermans) over de in uitzicht gestelde herstructurering van de

De heer G. De Rouck (VU), fractievoorzitter

bedrijven Catala, Intermills en Weyerhaeuser International en de noodzakelijkheid van een Vlaamse participatie, een eenvoudige motie ingediend.

Overeenkomstig artikel 50, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich over deze moties tijdens onze eerstvolgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (R. De Backer-Van Ocken) over de beveiliging van de kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek in het bijzonder en van het kunstpatrimonium in het algemeen en de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Valkeniers tot mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over de beveiliging van de kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek in het bijzonder en van het kunstpatrimonium

Voorzitter

nium in het algemeen en de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter mag ik van de gelegenheid gebruik maken om even mijn korte vraag aan mevrouw de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap te stellen. Ik had mij hiervoor vanmorgen om beroepsbezigheden verontschuldigd. Mevrouw de Staatssecretaris is bereid op deze vraag te antwoorden.

De Voorzitter: Het spijt mij mijnheer Valkeniers maar deze vraag is van de agenda geschrapt. Ik zet ze niet meer op de agenda. Het blijft zoals ik beslist heb.

U hebt het woord voor uw interpellatie.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, mijnheer de Staatssecretaris, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, met verbijstering heeft heel Vlaanderen op de televisie en in de pers kunnen zien hoe het wereldberoemde retabel van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, een meesterwerk der Brusselse houtsnijders, door dieven letterlijk in stukken gehakt werd. Dergelijke vandaledaad was mogelijk anno 1981 in een gemeente die tevens de woonplaats is van de kabinetschef van de Staatssecretaris bevoegd voor de Cultuur:

Men moet ver opklimmen in de annalen der kunstdiefstallen om nog een soortgelijk misdrijf te vinden. Het was immers in 1934 dat uit de Gentse Sint-Baafskathedraal een paneel van Jan Van Eyck's altaarstuk van het Lam Gods geroofd werd. Dit was toen het werk van een mandataris van de katholieke partij.

Vandaag is de verontwaardiging des te groter omdat de overheid reeds lang wist dat dit kunstwerk hoegenaamd niet beveiligd was. Sinds het einde van de zestiger jaren — ja u heeft het goed gehoord, geachte collega's — sinds het einde der zestiger

jaren was de toegang tot de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek afgesloten door een voorlopige sluiting. Jarenlang werd een briefwisseling heen en weer gevoerd tussen de verschillende instanties die «verantwoordelijk» zijn voor de bescherming van ons kunstbezit. Men raakte echter niet akkoord over de vorm en de stijl van de deur die zou geplaatst worden. Na aandringen van de pastoor van Lombeek heeft een architect van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen zelf een ontwerp gemaakt dat op 25 april 1974 werd goedgekeurd. Enkele dagen later werden een aantal beelden van het retabel gestolen...

Op 21 mei 1974, mevrouw de Staatssecretaris, heb ik hierover reeds geïnterpelleerd. Reeds bij die gelegenheid werd er op gewezen dat niets dit onherstelbaar verlies kon goedpraten, omdat enkel grove nalatigheid de diefstal had mogelijk gemaakt.

Ik vraag mij eerlijk gezegd af welke woorden ik nu moet gebruiken om wat nu is gebeurd te beschrijven. Meerdere instanties dragen een verpletterende verantwoordelijkheid voor deze catastrofe. Dit geldt eerst en vooral voor de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen die ambtshalve met de zorg voor ons kunstbezit belast is. In een hele reeds bijdragen gepubliceerd door «De Standaard» wees Dr. R. Marijnissen van het Instituut voor het Kunstpatrimonium op de schandalige werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. In een radio-interview, onmiddellijk na de recente diefstal, verklaarde deze hooggeplaatste ambtenaar dat in de Commissie voor Monumenten en Landschappen veel gepraat wordt. Maar dat is dan ook alles.

Dat zijn niet mijn woorden, maar de zijne. Zoals zovele andere, lijdt ook deze instelling aan de typische kwaal die de laatste tijd op vele terreinen uitbreiding heeft gekend. Ik bedoel het vergaderen om te vergaderen, het oprichten van alle mogelijke en onmogelijke commissies met ronkende namen, het instellen van adviesorganen, werkgroepen, dis-

cussiegroepen, stuurgroepen en noem maar op.

Dat er uiteindelijk ook nog eens concrete beslissingen moeten getroffen worden en dat er daarenboven ook nog moet voor gezorgd worden dat deze maatregelen ook effectief worden uitgevoerd, schijnt vandaag vaak niet meer te tellen. Hoofdzaak is dat er dikke rapporten worden opgesteld, geleerde referaten worden gehouden, maar niet dat er ook werkelijk iets gedaan wordt.

In het concrete geval van de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek schijnt men er in de periode tussen 1974 en 1981 niet in geslaagd te zijn een degelijke deur te laten maken. Ongelooflijk maar waar! Zoiets gebeurt in 1981 in Vlaanderen, dat beschikt over cultuurautonomie, het pronkstuk van de Vlaamse christendemocraten.

De heer H. Suykerbuyk: wat heeft dat ermee te maken?

De heer J. Valkeniers: naast de Commissie voor Monumenten en Landschappen gaat ook het gemeentebestuur van Roosdaal, ook van CVP-strekking, allermindst vrijuit, vooral omdat deze heren, beter dan wie ook, de toestand ter plaatse kenden. Het was niet meer dan de verdomde plicht van een zich christelijk noemend gemeentebestuur om — in afwachting van staatstussenkomst — deze kerk degelijk af te sluiten en te zorgen voor een beveiligingssysteem. De schamele 500.000 F. hadden burgemeester Van Cauwelaert en zijn college hiervoor echter niet over. Maar ja, daar kunt ge geen stemmen mee winnen nietwaar?

De heer H. Suykerbuyk: Bent u stemmen aan het winnen?

De heer J. Valkeniers : Vandaag kan iedereen de resultaten van dergelijke misdadige nalatigheid gaan bewonderen. Ik wens die heren in elk geval veel moed en sterkte toe, om voortaan verder te leven met het knagende besef een verpletterende verantwoordelijkheid te dragen voor de vernieling van wat eens het wereldberoemde pronkstuk van hun gemeente was.

Valkeniers

Ten slotte, mevrouw de Staatssecretaris, is er ook uw verantwoordelijkheid. Reeds verscheidene jaren bent u bevoegd voor het Cultuurbeleid in Vlaanderen; u kan dus de schuld voor wat gebeurd is niet op uw voorgangers schuiven. Rekening houdend met wat het moderne staatsbestuur van een minister met talrijke bevoegdheden vergt, denk ik er niet aan u rechtstreeks en persoonlijk de verantwoordelijkheid te geven voor wat met het retabel van Lombeek gebeurd is. Ook u is maar een mens en u kunt niet uw ogen overal terzelfdertijd hebben. Toch gaat ook u in deze aangelegenheid allerminst vrijuit. Was er ondanks een voldoende beveiliging toch nog ingebroken en gestolen, dan zou ik de laatste zijn om u daarvoor de steen te werpen. Thans liggen de zaken echter enigszins anders.

Wanneer ik nu het antwoord herlees, mevrouw de Staatssecretaris, dat ik in mei 1974 kreeg op mijn interpellatie, word ik getroffen door de fraaie formules die wij, parlementairen, wel meer te horen krijgen, vooral dan van u. Een aantal voorbeelden: «een nieuwe **aanpak** van de problematiek is noodzakelijk», er moeten maatregelen getroffen worden op wetgevend vlak en hiertoe zou u bij de **Cultuurraad** zo spoedig mogelijk **ontwerp**teksten neerleggen. Daartoe werd uiteraard — hoe kan het ook anders — een werkgroep opgericht. Heeft dit alles meer dan 7 jaar later al enig concreet resultaat opgeleverd, mevrouw de Staatssecretaris? 0 ja, ik weet al wat u gaat antwoorden. Net als iemand van uw departement in een radio-interview naar aanleiding van de diefstal, zal u fier komen verkondigen dat er een inventaris werd opgemaakt van het kerkelijk kunstbezit. Maar dat is dan ook alles. Misschien zal u, net als in 1974, zeggen dat aan het probleem gedokterd wordt. Ik vrees, mevrouw de Staatssecretaris dat, indien dit zo verder gaat, er binnenkort niets meer zal zijn om aan te dokteren.

Of zal u durven beweren dat er voor een dergelijke deur geen geld beschikbaar was en al evenmin voor

elektronische beveiliging, op een moment dat men zich klaarmaakt om andermaal ettelijke miljoenen uit te geven voor een prestigeproject in Amsterdam ?

U, mevrouw de Staatssecretaris, moet erover waken dat de door u aangestelde instanties ook effectief hun werk doen. **Zoniet** moet u ingrijpen. Wat hebben de leden van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in al die jaren gedaan om deze zaak te bespoedigen? Wie in die uiterst belangrijke aangelegenheden niet snel, deskundig en doeltreffend kan werken is in een dergelijke instelling niet op zijn plaats. Zetelen in deze Commissie is allerminst een erefunctie. Het vereist concreet werk en aanhoudende inzet. Is men hiertoe niet bereid dan moet men maar ophoepelen.

Misschien, mevrouw de Staatssecretaris, zal u andermaal inroepen dat u op dit vlak niet alles kunt, vermits u niet in de plaats kunt treden van de kerkfabrieken. Allicht kan u voor het oplossen van dit probleem een zoveelste werkgroep oprichten of een onderhoud hebben, ditmaal niet meer met Mgr Suenens zoals destijds, maar met Mgr Danneels. Ik moet in elk geval vaststellen dat de kerkelijke autoriteiten vaak meer bewust schijnen te zijn van hun verantwoordelijkheid voor het kunstpatrimonium dan de door een christen-democratische minister van cultuur aangestelde officiële instanties.

Mevrouw de Staatssecretaris, bij het herlezen van uw antwoord van destijds n.a.v. de diefstal in 1974, viel mijn oog op een andere uitspraak van u, ditmaal inzake het algemeen cultuurbeleid, uitspraak die staat afgedrukt op dezelfde bladzijde van de Handelingen van de Nederlandse Cultuurraad waar ook uw antwoord over de diefstal te Lombeek staat vermeld. Ik lees daar hoe u absolute voorrang zou geven aan de democratisering van de cultuur. Ik vrees dat het precies daar is dat het schoentje wringt. Let wel ! Ook ik ben een overtuigd voorstander van een **cultuur**-spreiding naar de gewone man toe. Dit kan echter nooit een voorwendsel

worden om de cultuur met de grote K te verwaarlozen. Die moet altijd de prioriteit blijven behouden en pas wanneer op dit vlak de fundamentele noden beantwoord worden, dan pas kan men verder kijken.

Wat baten ons miljardenverslindende cultuurpaleizen wanneer onze kerken en musea door internationale benden van kunstdieven leeggeroofd worden? Wat nut heeft het uitstrooien van «subsiëringssmanna» over alle mogelijke en onmogelijke verenigingen, wanneer anderzijds kunstenaars Vlaanderen ontvluchten, omdat zij hier een klimaat vinden dat de creativiteit verstikt? In een tijd van algemene besparing en bezuiniging ware het allicht geen luxe ernstig te onderzoeken of het geld dat de laatste jaren werd uitgegeven wel allemaal zo nuttig was. Wie zou durven beweren dat onze cultuur thans een zoveel hoger peil heeft bereikt dan destijds, toen het cultuurleven uitsluitend draaide op de idealistische inzet van mensen zowel individueel als in het kader van het verenigingsleven? Is men niet veeleer bezig ons cultuurleven dood te subsidiëren, mevrouw de Staatssecretaris? Vervallen wij hier niet in het euvel aangeklaagd door Moeder Theresa : «het drama van jullie mensen uit de ontwikkelde landen is dat jullie denken dat je met geld alles kunt bereiken » ?

De heer J. Van Elewyck: Zeer juist !

De heer J. Valkeniers : Ook in de cultuurpolitiek moet men een rangorde van waarden eerbiedigen en bepaalde prioriteiten vastleggen. Wat het zwaarst is, moet ook het zwaarst wegen. Dit is de laatste jaren allerminst het geval geweest. Men geeft hopen geld uit voor initiatieven als «Jaar van het dorp», «Jaar van het Kind»), enz., maar voor de fundamentele noden van de cultuur zijn geen middelen beschikbaar.

Of moeten wij de kwatongen geloven, mevrouw de Staatssecretaris, die beweren dat dergelijke activiteiten enkel bedoeld zijn om de lokale politici de gelegenheid te geven zich eens in het zonnetje te zetten ? Als dit de cultuurpolitiek is, mevrouw de Staatssecretaris, die het zozegde

Valkeniers

autonome Vlaanderen zal voeren wel dan, met permissie gezegd, is het er maar zeer droevig mee gesteld. Generaties Vlamingen hebben er niet jarenlang voor gevochten om uiteindelijk met een dergelijk beleid gezegend te worden.

Daarom vraag ik dan ook aan de geachte Staatssecretaris het volgende.

1. Wat zij denkt te doen om beoelde Commissie van Monumenten en Landschappen op een meer doeltreffende manier te doen werken en de afhandeling van de bij haar aanhangige dossiers te bespoedigen, en in welke orde of het verantwoord is dat die commissie niet geleid wordt door een kunsthistoricus maar door een socioloog?
2. Wat er thans onmiddellijk gedaan zal worden om de nog overblijvende kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek te beveiligen?
3. Wanneer de voldoende financiële middelen zullen uitgetrokken worden om ons kunstpatrimonium afdoende te beveiligen?

De heer J. Valkeniers (VU)

Wanneer budgettaire moeilijkheden zouden worden aangevoerd als argument, dan vraag ik de geachte Staatssecretaris of het niet aangewezen is sommige subsidies verleend door Nederlandse Cultuur te beperken tot wanneer ons kunstpatrimonium voldoende beschermd is? Wat het zwaarst is, moet inderdaad het zwaarst wegen. Ook hier moeten een rangorde van waarde geëerbiedigd en bepaalde prioriteiten vastgelegd worden.

De Voorzitter: Mevrouw de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

Mevrouw A. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraleer op de concrete vragen van de interpellant te antwoorden wil ik eerst bij zijn algemene bedenkingen ook van mijn kant graag een aantal algemene bedenkingen in verband met de bescherming van het roerend kunstbezit en inzonderheid in verband met de kunstroof in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek maken.

Tijdens de begrotingsdebatten zullen wij de gelegenheid hebben om op de vragen omtrent het cultuurbeleid in het algemeen in te gaan. Wij moeten de tijd van deze vergadering hiermee niet verspillen. Ik weet wel dat kabinetsleden steeds vaker de schuld in de schoenen geschoven krijgen van al wat er misgaat in ons publieke leven.

De Interpellant zal wellicht eerlijkheidshalve zelf toegeven dat zijn insinuatie wat mijn Kabinetschef betreft, te ver gaat.

De heer J. Valkeniers: Dat zijn geen insinuaties. Ik vind dat de kabinetschef van de Minister van Cultuur er in de eerste plaats moet voor zorgen dat, vooral in de gemeente waar hij woonachtig is, de nodige voorzieningen worden getroffen. Hij moet erover waken dat na een eerste roof, er geen tweede gebeurt. Inwoner zijnde van Lombeek had dat haar speciaal zorgenkind moeten zijn. Ik persoonlijk zou er bij de Commissie hebben op aangedrongen, ook bij mijn oom die burgemeester is, en bij

mijn vader die voorzitter is van de kerkfabriek.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap: mag ik bij wijze van grap een gelijkwaardige opmerking maken, als deze door de interpellant opgeworpen.

1. De interpellant mag zich gelukkig prijzen dat zijn woonplaats, Schepdaal, enkel geconfronteerd is met de beveiliging van een tram-museum, want gezien de tramsporen eindigen aan de ingang van het museum, moet het een gemakkelijker opgave zijn dit, dan wel een retabel te beveiligen.

Ik wil hier onmiddellijk aan toevoegen dat ik op geen enkele wijze wens in te gaan op plaatselijke partijpolitieke tegenstellingen. De bescherming van kunstbezit als datgene van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, is mijns inziens een aangelegenheid die zowel de oppositie als de meerderheid in het gemeentebestuur aangaat en waar een ganse gemeenschap haar verantwoordelijkheid moet willen opnemen.

2. Naar aanleiding van de kunstroof in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek hebben wij moeten vaststellen dat in de pers allerlei verklaringen van niet-deskundigen klakkeloos worden overgenomen.

Eén krant bestond het zelfs commentaarloos een uitspraak te publiceren als zou het gehele kunstbezit van de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, met een uitgave van amper 20.000 fr. kunnen worden beveiligd.

Wat overigens de verklaringen van de deskundigen betreft, waarnaar het geachte lid verwijst: helaas waren de kunstrovers beter ingelicht dan deze deskundige, die het elders in dezelfde krant heeft over de afsluiting van een ingang van de bewuste kerk, met vezelplaten.

U ook, mijnheer Valkeniers spreekt nog altijd over die fameuze deur.

De heer J. Valkeniers: nu niet maar vroeger was er geen muur!

De Backer-Van Ocken

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap : De dieven hebben zelfs geen poging gedaan via deze ingang de kerk binnen te dringen. Zij wisten blijkbaar wel dat achter de vezelplaten een voorlopige muur was gebouwd, tot de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen een definitieve uitspraak had gedaan voor de definitieve afsluiting van deze ingang.

Men wil het al te vaak doen voorkomen alsof de beveiliging van kunstwerken een sinecure zou zijn. Ik verwijs naar de diefstal van een schilderij van Rubens uit één van de best bewaakte musea te Stockholm. Eerlijkheidshalve moet ieder van ons toegeven dat het adequaat beveiligen van kunstwerken zelfs voor deskundigen — in acht genomen dat ze nog voor het publiek te bezichtigen moeten zijn — geen gemakkelijke opgave is. Alle andere beweringen zijn louter demagogie.

Tot daar mijn algemene bemerkingen rond de commentaren en beschouwingen die aan deze kunstdiefstal zijn gewijd.

Wat nu de concrete vragen van de interpellant betreft wens ik het volgende te stellen.

1. Via de algemeen geldende subsidieregelingen voor culturele infrastructuur (bv. musea) of restauratie van al dan niet beschermde kerken, zijn voldoende kredieten voorzien voor de subsidiëring van aan te brengen beveiligingsystemen.

Wij hebben trouwens iedereen herhaaldelijk attent gemaakt op het feit dat wij op een serieuze wijze met subsidies zouden tussenkomen in verband met deze veiligheidssystemen.

De heer J. Valkeniers: Waarom neemt U dan geen maatregelen?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap : omdat wij juridisch niet bevoegd zijn in de eigendommen van iemand anders in te grijpen.

Een aantal dossiers voor de beveiliging van belangrijke kunstwerken zijn trouwens reeds goedgekeurd en mijn diensten zullen alles in het werk stellen opdat ook effectief met de werken zou kunnen worden begonnen.

2. Wat de bescherming van het kunstbezit van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek betreft:

a) het schepencollege heeft een aantal voorlopige beschermingsmaatregelen voor de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, in overleg met de rijksdienst voor monumenten en landschappen goedgekeurd, nl. het aanbrengen van een sterke openbare verlichting rond de kerk, het aanbrengen van tralies aan bepaalde vensters, het elektronisch beveiligen van de sacristie.

b) In akkoord met de kerkfabriek, werd beslist het retabel in zijn huidige staat voor restauratie te laten overbrengen naar het koninklijk instituut voor het kunstpatrimonium waarna het in de koninklijke musea voor kunst en geschiedenis in bewaring zal worden gegeven tot op het ogenblik dat door de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen een adequaat beveiligingssysteem van de kerk is goedgekeurd.

c) samen met het retabelstuk zullen op dezelfde wijze de belangrijkste kunstwerken van de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek voorlopig in de koninklijke musea voor kunst en geschiedenis worden bewaard, tot op het ogenblik dat het beveiligingssysteem is aangebracht.

3. Wat de werking van de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen betreft, heeft, als ik mij niet vergis, een jurist de leiding en geen socioloog, ook geen historicus, dat geef ik toe.

Ingevolge de goedkeuring van het decreet van 1976 op de bewaking van de monumenten, werd de koninklijke commissie omgevormd en in drie afdelingen opgesplitst, precies omwille van de feiten die zich één en twee jaar vroeger hadden voorgedaan.

De tweede afdeling houdt zich meer in het bijzonder bezig met de bescherming van het roerend kunstbezit.

Dank zij de werking van deze commissie konden reeds een aantal belangrijke dossiers worden goedgekeurd. Ik vind het dan ook onjuist te beweren dat ellenlange discussies in de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen de beveiliging van ons kunstpatrimonium in de weg zouden staan.

Zaken die echter wel gebeurd zijn komen niet in het nieuws.

In 1974 heb ik zelf het initiatief genomen om een werkgroep voor het behoud en de bescherming van het roerend kunstbezit samen te brengen waarbij vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie, omwille van het politionele aspect en vertegenwoordigers van Binnenlandse Zaken, omwille van de voogdij op de gemeenten, waren betrokken.

Ondertussen is het evenwel zo dat bij gebrek aan middelen inmiddels de werking van de bijzondere afdeling van de opsporingsbrigade, die zich met het onderzoek naar kunstdiefstallen inliet, zo goed als lam is gelegd.

Waarmee ik alleen maar wil zeggen dat de efficiënte bescherming van ons kunstbezit een zaak is waarbij ook andere departementen, ik denk ook aan binnenlandse zaken, zijn betrokken.

Wat de maatregelen voor de toekomst betreft wil ik hier kort een aantal initiatieven terzake opnoemen.

1. Vooreerst heb ik de rijksdienst voor monumenten en landschappen opdracht gegeven voor wat de retabels betreft, waarvan een lijst is aangelegd, onmiddellijk in contact te treden met de betrokken gemeentebesturen en kerkfabrieken, om de beveiligingsmaatregelen te bespreken en met de betrokken besturen zo vlug mogelijk de subsidiëringdossiers samen te stellen.
2. Op dezelfde wijze zal de rijksdienst contact nemen met de be-

De Backer-Van Ocken

trokken gemeentebesturen en kerkfabrieken voor de beveiliging van het voornaamste kerkelijk kunstbezit.

Ook hier is een prioriteitslijst aangelegd. Ik geloof immers dat een pragmatische aanpak in deze ook de meest efficiënte zal zijn.

Wat uw angst betreft, mijnheer Valkeniers, dat ik over een inventaris zal beginnen, wil ik u onmiddellijk geruststellen. Ik zal dit niet doen, vermits u dit antwoord reeds kent.

Dit is reeds voor een hele boel niet gestolen zaken een bijzonder efficiënt beschermingsmiddel geweest.

3. In de bevoegde Commissie van de Vlaamse Raad zijn voorstellen van decreet voor de bescherming van het roerend kunstbezit ingediend. Ook de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen werkt ter zake aan een ontwerp. Eergisteren begon reeds de bespreking dienaangaande in de commissie.

Tijdens de jongste commissievergadering in de Vlaamse Raad heb ik voorgesteld teneinde spoedig tot een bevredigend resultaat te komen, dezelfde werkwijze, in aanwezigheid dus van de deskundigen, aan te wenden, die destijds bij de bespreking van het zgn. monumentendecreet bijzonder doeltreffend is gebleken.

Door de rijksdienst voor monumenten en landschappen, worden in samenwerking met de KCML een aantal omzendbrieven aan de gemeentebesturen en de kerkfabrieken i.v.m. de voorlopige beveiligingsmaatregelen uitgewerkt. Deze omzendbrieven konden tot op dit ogenblik de goedkeuring van de betrokken departementen als justitie en binnenlandse zaken niet verkrijgen.

De omzendbrieven werden thans geactualiseerd en het ligt in mijn bedoeling deze zo vlug mogelijk aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring voor te leggen.

5. De 2e afdeling van de KCML heeft een voorstel geformuleerd om een algemene maatregel te treffen nl. waardoor aan de betrokken gemeentebesturen en kerkfabrieken een korte tijdsperiode wordt toegemeten om voorstellen tot beveiligingssystemen uit te werken. Indien deze besturen terzake in gebreke zouden blijven, zouden de te beveiligen kunstwerken voorlopig in grote stedelijke of rijksmusea worden ondergebracht in afwachting van een afdoende beveiliging ervan in de betrokken kerken en monumenten.

Mijnheer Valkeniers, u weet misschien dat wij dit reeds vroeger hebben voorgesteld maar dat wij toen niet alleen door de betrokken instanties, de gemeenten en de kerkfabrieken maar ook door de deskundigen niet werden gevolgd. Zij beweerden dat het niet efficiënt en bijzonder gevaarlijk zou zijn voor de kunstwerken deze naar andere oorden te verplaatsen door het feit dat zij een klimaatcyclus van eeuwen hebben ondergaan en dan in een andere ver-

warmings- en klimaatcyclus zouden worden geplaatst. Door deze verschillende adviezen werd het ons moreel onmogelijk gemaakt om manu militari bedoelde kunstwerken weg te halen.

De heer J. Valkeniers: U gaat dus met mij akkoord dat er te veel adviescommissies bestaan.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap: Ik zeg niet dat er te veel adviescommissies zijn. Ik veronderstel nog altijd dat een lid van de regering geen volkomen technische kennis van deze problemen kan bezitten en dat wij verplicht zijn ons in dit verband tot deskundigen te wenden om ons te adviseren. Wenst u dat wij ons tegen deskundige adviezen verzetten? U hebt trouwens herhaaldelijk naar deze adviezen verwezen tijdens uw interpellatie.

Dit voorstel is thans ter studie, maar vergt gelet op betrokkenheid van gemeenten en kerkfabrieken overleg met andere departementen.

Ik meen op deze pragmatische wijze vrij spoedig een efficiënte beveiliging van ons belangrijkste kunstbezit te kunnen realiseren.

De Voorzitter: De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune): Mevrouw de Minister, u hebt gezegd dat er voldoende kredieten voorhanden waren maar dat u zich niet kon mengen in aangelegenheden inzake eigendommen van iemand anders. U geeft dus ronduit toe dat men ter zake geen dossier heeft ingediend en dat men niet gevraagd heeft naar deze kredieten. Met andere woorden, dat deze private personen niet het nodige hebben gedaan voor de beveiliging van de kunstschaten. De lokale verantwoordelijken zijn dus in gebreke gebleven, in eerste instantie de kerkfabriek, in tweede instantie de gemeente.

U zegt ook dat niet alleen uw departement maar ook andere departementen ter zake moeten worden geconsulteerd. Dat weet ik.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (CVP), Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap

Valkeniers

Maar, alles moet niet altijd van de ministeries komen. Dat sluit aan bij wat ik hier heb aangeklaagd, namelijk dat het zover is gekomen dat er niets meer gebeurt zonder subsidies. Wanneer de kerkfabriek of de gemeente een initiatief zouden hebben genomen, zonder evenwel bij het specifieke dossier te blijven stilstaan, dan zou er waarschijnlijk niets zijn gebeurd en zou de kerk beveiligd geweest zijn. Dat sluit aan bij wat ik zeg, namelijk dat men voorzichtig moet zijn met subsidies. U kan merken dat, wanneer bepaalde verenigingen goed werken en zich sterk inzetten, deze vanaf het ogenblik dat zij worden gesubsidieerd veelal een minder grote activiteit gaan ontwikkelen.

U kan met geld niet alles kopen. Daarin heeft zuster Theresa volledig gelijk. Hier gaat het verkeer in onze cultuurpolitiek niet alleen lokaal, ook in Brussel en zelfs nationaal. Men houdt het te veel bij subsidies. Deze remmen echter vaak de actie af.

U hebt daarstraks gezegd dat er aan de gemeenten omzendbrieven zijn gestuurd. Dat is allemaal goed en wel. Ik meen echter dat er niet voor alles omzendbrieven nodig zijn en dat men bepaalde zaken ter harte kan nemen zonder dat daarvoor tevens een dossier moet worden opgemaakt en zonder dat er subsidies moeten worden verkregen. Er is ook nog het privaatininitiatief en de liefde voor het werk en voor wat men bezit.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

De Voorzitter: Door de heer G. De Rouck werd tot besluit van de interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (R. De Backer-Van Ocken) over de beveiliging van de kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek in het bijzonder en van het kunstpatrimonium in het algemeen en de werking van de

Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, een met redenen omklede motie van afkeuring ingediend die luidt als volgt :

- «De Vlaamse Raad stelt vast
- de interpellatie gehoord hebben de van J. Valkeniers in verband met de diefstal van de kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek,
 - dat ons kunstpatrimonium onvoldoende beveiligd is;
 - dat de maatregelen ter zake te traag worden genomen;
 - dat de samenwerking tussen de verschillende diensten niet doelmatig verloopt;
 - veroordeelt aldus het beleid van de Executieve, die geen doelmatige maatregelen tot bescherming van ons Vlaamse kunstpatrimonium heeft genomen. »

Overeenkomstig artikel 50, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens onze eerstvolgende openbare vergadering moeten uitspreken.

EENVOUDIGE MOTIE

De Voorzitter: Door de heren G. Verhaegen en J. Van Elewyck werd tot besluit van de interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (R. De Backer-Van Ocken) over de beveiliging van de kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek in het bijzonder en van het kunstpatrimonium in het algemeen en de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, een eenvoudige motie ingediend.

Overeenkomstig artikel 50, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens onze eerstvolgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer C. Van Elsen tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de uitvoering van het koninklijk besluit van 28 januari 1977 tot vaststelling van de regelen inzake omslag van het deel van het Gemeentefonds dat aan de gemeenten van het Vlaamse gewest toevalt.

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Elsen tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de uitvoering van het koninklijk besluit van 28 januari 1977 tot vaststelling van de regelen inzake omslag van het deel van het Gemeentefonds dat aan de gemeenten van het Vlaamse gewest toevalt.

De heer Van Elsen heeft het woord.

De heer C. Van Elsen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, ik had de bedoeling in het begin van mijn uiteenzetting even uit te weiden over de algemene wetgeving inzake het Gemeentefonds. Maar uit het boekje dat men ons zo bereidwillig ter beschikking heeft gesteld' blijkt dat ik mijn interpellatie moet beperken tot 15 minuten. Ik zal dus mijn inleiding laten vallen.

Het eigenlijk onderwerp van onze interpellatie is echter de inhoud en de toepassing van het koninklijk besluit van 28 januari 1977 tot vaststelling van het deel van het Gemeentefonds dat aan de gemeenten van het Vlaamse gewest toekomt.

Wij zullen dit doen in drie delen. In het eerste gedeelte zullen wij even de regels in herinnering brengen van het koninklijk besluit die wij in het tweede deel in het kort willen analyseren om tot slot enkele concrete vragen aan de minister te stellen.

Het koninklijk besluit van 28 januari 1977 regelt inderdaad de verdeling van de kredieten van het Gemeentefonds bestemd voor het Vlaams gewest.

Dit koninklijk besluit kwam tot stand na raadpleging van de voorlopige Vlaamse Gewestraad, die slechts

Van Elsen

adviserende bevoegdheid had. Terloops **weze** gezegd dat aan de be- raadslagingen van deze Gewestraad slechts twee politieke partijen deel- namen.

Het koninklijk besluit deelt in de eerste plaats de Vlaamse gemeenten in, in drie klassen en kent aan ieder van de drie categorieën een percen- tage toe van de dotatie.

38 percent gaat naar de gemeenten met 150.000 en meer inwoners, 17 percent naar de gemeenten met 50.000 tot 149.999 inwoners en 45 percent naar de gemeenten met min- der dan 50.000 inwoners.

Daarna wordt de categorie beneden de 50.000 inwoners nog eens onder- verdeeld in vier klassen, namelijk :

- minder dan 5.000 inwoners;
- van 5.000 tot 9.999 inwoners;
- van 10.000 tot 19.999 inwoners en
- van 20.000 tot 49.999 inwoners.

In ieder van de vier klassen worden de gemeenten dan nog opgedeeld in cellen op basis van de verhouding actieve bevolking ten opzichte van de totale bevolking.

Voor de verdeling van de dotatie zelf wordt dan in de eerste categorie pro- centueel gewerkt :

- 50 percent wordt toegewezen op basis van inwoneraantal;
- 10 percent op oppervlakte;
- 5 percent op verhouding tussen niet-belastbare gekadastrateerde oppervlakte en totale opper- vlakte van de gemeente;
- 25 percent gaat naar de haven- steden; — het betreft hier duide- lijk de steden Antwerpen en Gent -;
- 10 percent op basis van de be- volking van de arrondissementen.

De 17 percent van de tweede catego- rie worden heel anders verdeeld, namelijk op basis van coëfficiënten.

Het totaal coëfficiënt is 1;

- de bevolking is het **wegingscoëffi- ciënt 0,5**;
- het percent leerlingen dat niet in de gemeente woont weegt voor **0,2** door;

- het percent inwoners boven 65 jaar bekomt 0,10 als wegings- coëfficiënt;
- de opcentiemen op de personen- belasting voor 0,5;
- het aantal woonegelegenheden voor 0,05 en
- de oppervlakte ook voor 0,05.

Hier krijgen de kustgemeenten reeds een voordeel omdat zij genieten van een correctiefactor van plus 30 per- cent.

Dit is de berekeningswijze die wordt toegepast voor de eerste twee catego- rieën.

De meest ingewikkelde berekenings- wijze wordt echter gebruikt bij de verdeling van de 45 percent van de derde categorie. Per cel wordt eerst een uitgavengemiddelde per inwoner berekend. Hierop worden dan cor- rectiefactoren toegepast, gebaseerd op het inwoneraantal per hectare, op de gemiddelde personenbelasting opcentiemen inkomen per inwoner, op het aantal leerlingen van buiten de gemeenten.

De kustgemeenten genieten ook hier 30 percent bonus.

Wanneer we deze verschillende verde- lingsmethoden onderzoeken, kun- nen wij ons in de eerste plaats niet van het idee ontdoen dat drie afzon- derlijk ke groepen, naar de drie catego- rieën, ieder voor zichzelf de koek zijn gaan verdelen zoals zij het zelf graag zagen.

— Meijuffer G. De Vos, Tweede Onder- voorzitter, treedt als Voorzitter op.

Waarom anders spreekt men in de eerste categorieën van percenten en in de tweede van coëfficiënten, ter- wijl de berekeningswijze identiek is.

Een tweede algemene beschouwing geldt de onevenwichtige, om niet te zeggen onrechtvaardige, verdeling van het fonds over de categorieën. Op basis van de bevolkingscijfers van 1974 en de dotatie van 1980 zou- den de gemeenten van categorie 1 (Antwerpen en Gent) 10 miljard 334 miljoen of 22.000 F. per inwoner krijgen; de gemeenten van categorie 2 (tussen 50.000 en 149.999) 4 mil- jard 623 miljoen of 5.500 F. per in-

woner of één vierde van wat de grote steden krijgen; de derde categorie van gemeenten, de grootste in aantal en met 3,5 maal zoveel inwoners in totaal als de twee andere samen, bekomt met zijn 45 percent slechts 12 miljard 237 miljoen, of 2.890 F. per inwoner, of slechts 13 percent van wat aan een inwoner van gemeenten van categorie 1 wordt toebedeeld.

Wij menen dat deze cijfers overdui- delijk bewijzen dat er een oneven- wichtigheid is wanneer aan een stad bijna tienmaal meer per inwoner wordt gegeven dan aan een kleine gemeente, en wij menen zelfs dat deze verhouding wordt overtroffen voor gemeenten, die in de meest ongunstige celindeling terecht- komen.

De conclusies van deze vergelijkin- gen zijn voor ons het tweede bewijs dat degenen die het dichtst bij het vuur stonden' er wel goed voor gezorgd hebben een degelijk stuk van de koek te bemachtigen.

Een derde algemene beschouwing behelst het voorkeurregime dat aan de kustgemeenten werd toegemeten. Dat aan toeristische gemeenten een zekere bevoorrechtiging wordt toege- kend, lijkt op het eerste gezicht al abnormaal, omdat deze gemeenten uiteraard als de rijkste van het land bekend staan. Daarbij vragen wij ons af waarom, wanneer dat beginsel toch gehuldigd wordt, de andere toeristische gemeenten van Vlaanderen voor dergelijke voordelen niet in aanmerking komen.

Helemaal bevreemdend wordt dit dan zeker als de stad Brugge ook geniet van het regime van kustge- meente omdat de deelgemeente Zee- brugge aan de kust ligt en hierdoor 30 percent meer bekomt dan steden als Leuven, Mechelen, Hasselt, enz.

Een vierde beschouwing geldt bepaalde anomalieën bij de verdeling binnen de categorieën.

De factor oppervlakte weegt positief door in categorie 2 en negatief als correctiefactor in categorie 3. De totale bevolking bepaalt 50 percent van de verdeling in categorieën 1 en 2 en is een negatieve factor bij de celin- deling in categorie 3.

Van Elsen

Dit wijst er nogmaals op dat er geen coördinatie blijkt te zijn geweest bij het opstellen van de tekst van het koninklijk besluit en dat het adviesgevend lichaam allesbehalve onpartijdig geweest is.

In de vijfde plaats zouden wij willen wijzen op de achterhaalde beginselen die ten gronde gelegen hebben aan de cellenindeling van categorie 3.

Allereerst is er de verhouding actieve bevolking ten opzichte van totale bevolking die er aan ten grondslag ligt.

Nu het juist de niet-actieve bevolking is, die de lasten van de kleine gemeenten stelselmatig verhoogt — denken we maar aan de tekorten van OCMW's, ziekenhuizen en de verplichte betaling van het gewaarborgd minimuminkomen — terwijl de actieve bevolking onder verschillende vormen bijdraagt in de ontvangsten van de gemeenten, lijkt ons deze verhouding om economische en sociale redenen niet verantwoord als basis voor de verdeling.

Bij de correctiefactoren vinden wij in positieve zin het aantal inwoners per hectare, terwijl bij andere categorieën, zoals wij eerder reeds zegden, het juist andersom is: daar telt de oppervlakte zonder meer.

Ook dit lijkt ons niet **verrechtvaardigd**, omdat over het algemeen uitgestrekte gemeenten heel wat meer lasten hebben dan geconcentreerde kernen. Denken wij maar aan het wegnemen, het leefmilieu, rioleringen en waterzuivering, de politie, enz. .

Als laatste vaststelling in dit verband geldt het feit dat einde 1979 aan de gemeentebesturen onderrichtingen werden gegeven betreffende de in 1980 in te schrijven dotatie van het gemeentefonds. In 1980 werden echter de berekeningsfactoren herzien. Zij werden niet alleen herzien, maar zelfs toegepast in 1980. Deze werkwijze heeft voor vele gemeenten catastrofale gevolgen, die zij zonder hulp nooit meer zullen kunnen te boven komen.

Wij kunnen deze werkwijze in **genen-**

dele goedkeuren omdat het niet opgaat onderrichtingen te geven zonder erop te wijzen dat andere berekeningen tot minder gunstige resultaten zouden kunnen leiden. Van deze werkwijze hebben ten andere bepaalde gemeenten geprofiteerd, terwijl zij het geenszins verwachtten, terwijl andere, die het ook niet verwachtten, er aan ten onder gaan.

Dit is niet rechtvaardig!

Wij stellen dan ook voor aan de minister om in 1981 deze scheefgetrokken situatie recht te zetten enerzijds door compensatie en anderzijds door herziening van de richtlijnen voor de toekomst. Wij namen ter informatie kennis van de koninklijke besluiten van 15 december 1978 en 27 februari 1979 die de verdeling regelen van het Fonds, respectievelijk in het Brussels en het Waals gewest, en zonder ons te willen uitspreken of ze goed of slecht zijn, toch menen wij te mogen zeggen dat ze heel wat realistischer zijn en aangepast aan de bestaande realiteit.

En hiermede zijn we dan ook beland bij het laatste deel van onze interpellatie, namelijk enkele pertinente vragen aan de minister. Uit onze opmerkingen blijkt duidelijk dat de huidige verdeelnormen van het Gemeentefonds voor het Vlaamse gewest ondoelmatig, onrechtvaardig en voorbijgestreefd zijn.

Het is even duidelijk dat zij gebaseerd zijn op adviezen die slechts vanuit bepaalde belanghebbende groepen kunnen gekomen zijn. Wij toonden zelfs aan dat ze tegenstrijdig zijn, wanneer men de verschillende klassen afzonderlijk **bekijkt**. Sedert 1974 is er op sociaal, cultureel en economisch gebied zoveel gebeurd, dat de normering naar onze mening dringend aan herziening toe is. Het gaat inderdaad niet op dat na de belasting aan de gemeenten opgelegd inzake ziekenhuisdeficits, dat later kwam, inzake OCMW's en inzake betaling van het minimum gewaarborgd inkomen die ook later kwamen, dat nu de werkloosheid zulke afmetingen heeft aangenomen, dat op dat ogenblik bv. in de derde klasse van gemeenten de zwaarst doorslaande positieve factor de actieve bevolking is, terwijl als

meest negatieve factor de totale bevolking wordt voorgeschreven.

Of moeten wij hieruit concluderen dat de gemeenten hierdoor moeten worden aangezet, op welke wijze ook, hun bevolkingscijfer te drukken.

Het gaat evenmin op in deze tijd, waarbij steeds meer nadruk wordt gelegd op het leefmilieu, de grootte gemeenten te bestraffen met een lagere toelage ingevolge het lage bevolkingscijfer per hectare. Zoals het evenmin opgaat dezelfde gemeenten te benadelen omdat zij meer moeten uitgeven voor hun waterzuivering, hun riolering, hun wegnemen, hun huisvuilophalddienst, enz.

Dat men bij de verdeling aan sommige toeristische streken een bonus toekent — alhoewel niet iedereen daarmee akkoord gaat — zal wellicht worden aanvaard, maar moet dat dan 30 percent zijn? Moet de stad Brugge als kustgemeente beschouwd worden, en waarom komen andere toeristische streken niet in aanmerking?

Waarom wordt er bij de verdelingsnormen niet meer rekening gehouden met rechtvaardige vergoedingen vanwege de Staat voor opdrachten vanwege deze Staat aan de gemeenten.

Deze en nog talrijke andere problemen, die wij echter niet wensen voor te leggen om niet verder in detail te gaan, leiden er ons wel toe aan de heer Minister de pertinente vraag te stellen of hij het ogenblik niet gekomen acht om meer aan de realiteit aangepaste normen voor te stellen voor de verdeling van het Gemeentefonds in het Vlaams gewest.

Enigszins los van het probleem van een nieuwe normering stelt zich voor vele gemeenten een actueel en zeer acuut probleem.

Inderdaad, niettegenstaande de ministeriële onderrichtingen voor het opstellen van de begroting 1980 zeer duidelijk het bedrag voorschreven waarop kon gerekend worden vanuit het Gemeentefonds, zijn de uitgekeerde bedragen gans anders. Het is zó dat in 1980 nieuwe berekeningen

Van Elsen

werden uitgevoerd, op basis van meer recente gegevens weliswaar, maar met falikante resultaten. Inderdaad, gemeenten die er niet op en niet mede gerekend hadden, krijgen plots en onverwachts heel wat meer als deel van het fonds, terwijl anderen tientallen miljoenen minder ontvangen, en hierdoor in een deficitaire toestand komen. Dit lijkt ons niet eerlijk omdat nergens werd aangekondigd dat deze maatregelen zouden genomen worden en dat de gemeenten plots voor een voldongen feit werden geplaatst. Wij durven dan ook hopen dat de minister voor deze probleemgevallen een gunstige oplossing zal vinden.

Wij weten dat het moeilijk zal zijn in de toekomst het Gemeentefonds op peil te houden, dat hebben de programmawetten van de laatste jaren bewezen.

Toch menen wij in de eerste plaats te mogen stellen dat de regering en dan voornamelijk de Vlaamse deelregering, voldoende begrip zou moeten opbrengen voor de moeilijke financiële toestand waarin vele gemeenten zich bevinden. Ofwel moeten de nodige financiële middelen ter beschikking gesteld worden, ofwel moet de gemeente ontlast worden van deze taken die niet op het zuiver gemeentelijk vlak liggen. Het gaat inderdaad niet op dat aan de gemeenten door de nationale administratie opdrachten worden opgedrongen zonder dat een passende vergoeding wordt uitgekeerd.

Wij durven besluiten met een dringende oproep tot de regering om voor het dringende probleem van de gemeentefinanciën in het algemeen en van het Gemeentefonds in het bijzonder een eerlijke en aanneembare oplossing te vinden. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik kan vooreerst

het geachte lid er op wijzen dat ik voor deze raad uiteraard slechts het gewestelijk beleid zal verantwoorden.

Alhoewel, zoals U weet, de stijging van het Gemeentefonds tot het nationaal beleid blijft behoren, wil ik niet voorbijgaan aan louter zakelijke vaststellingen te dien aanzien.

Het is namelijk zo dat de programmawetten de dotaties van 1979 en 1980 respectievelijk met 4,954 en 10,575 miljard, samen ongeveer 15,5 miljard, hebben verminderd.

De dotaties van 1977 en 1978 daarentegen werden volgens de normale regel van 7,65 procent op de belastingontvangsten van de Staat gestijfd.

Ter verduidelijking hiervan: overeenkomstig de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975-1976, wordt het Gemeentefonds gestijfd met een jaarlijkse heffing van 7,65 % op de totaal lopende belastingontvangsten, doch met uitzondering van de invoerrechten afgedragen aan de Europese Gemeenschappen, verkregen bij de afsluiting van het voorlaatste begrotingsjaar. Bij de wet van 16 maart 1964 werd de jaarlijkse heffing vastgesteld, op 16,139 procent op alleen de ontvangsten van de directe belastingen.

In 1977 bracht de 7,65 procent van de totaal lopende ontvangsten evenveel op voor het Gemeentefonds als de 16,139 procent op de directe belastingen.

Het is nadien dat de slechte ontwikkeling in de indirecte belastingen voor de Staat een ongunstige weerslag op het Gemeentefonds heeft gehad.

Ook al zou in 1981 de vermindering 12,5 miljard F. bedragen, dan nog belopen de minder inkomsten van de gemeenten slechts circa 28 miljard F. en niet 75 miljard F., zoals door het geachte lid aangehaald.

De vermindering voor 1981 dient trouwens nog gemilderd met de doorberekening van de indexstijging.

De kritiek ten aanzien van de nationale versoberingspolitiek en van het dotatieregime laat ik dan verder voor rekening van het geachte lid, gezien het hier niet dient te worden besproken.

Wat de toebedeling der gewesten betreft, bestaat een overgangsregime, vastgelegd in artikel 78 van de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975-1976.

Op geen enkel ogenblik, ook niet bij de wet van 24 december 1979 — waarbij de dotatie voor 1979 werd vastgelegd — is aan dit regime enige wijziging gebracht.

Sedert 1977 is het aandeel van Vlaanderen in de nationale dotatie geëvolueerd als volgt:

- 1977: 50,8 pct.
- 1978: 51,01875 pct.
- 1979: 51,3525 pct.
- 1980: 51,90375 pct.
- 1981: 52,39 pct.

Het zijn de hiervoren uiteengezette resultaten van het nationaal beleid die de middelen vormen waarmee de gewestelijke politiek dient te worden gevoerd.

Het geachte lid gaf daarvan een getrouwe weergave in zijn analyse van de fondsenverdeling volgens het koninklijk besluit van 28 januari 1977.

Dat de toepassingsresultaten functie zijn van de economische teruggang zal ik niet ontkennen.

Het is inderdaad zo dat een industriegemeente, op grond van het terugvallend cijfer der actieve bevolking, niet billijk beoordeeld wordt ten aanzien van de landelijke gemeente tot wier peil van actieve bevolking zij incidenteel kan terugvallen.

De toepassing van de correctiefactoren op de gemiddelde uitgaven van de cel versterkt uiteraard het effect van een falende celindeling.

Dat aan de bijzondere problemen van de kustgemeenten al te gul zou tegemoet gekomen zijn met een bijzondere correctiefactor dient te worden geëvalueerd in het geheel der fondsenbedeling.

Galle

Geachte collega, uw vergelijking tussen de kustgemeenten en de andere gemeenten met toerisme gaat volgens mij niet op want die andere gemeenten kennen alleen een ééndagsverblijf en geven dan ook nagenoeg geen bijkomende lasten, terwijl de kustgemeenten belangrijke bij komende uitgaven hebben ondermeer huisvuilophaling, politie en andere dienstverleningen.

De goede context voor het beoordelen van de fondsenverdeling in het verleden heeft zich door economische incidenten niet kunnen voordoen. Het ligt dan ook in mijn bedoeling het fondsenbeleid in het Vlaamse gewest te wijzigen. Wij zijn daar volop mee bezig en in een nabije toekomst zult u daarover zeker meer worden ingelicht, wat u trouwens toekomt.

Wat tenslotte de toebedelingen voor 1980 betreft, dient wel rekening te worden gehouden met een verhoging van al toegekende bedragen tot het indexpeil van 1,0303346 percent.

Ook dient nog te worden aangestipt dat gemeenten die deficitair zouden

De heer M. Galle (SP), Minister van de Vlaamse Gemeenschap, antwoordt op een interpellatie

zijn onder bepaalde voorwaarden deel kunnen hebben in een hulpfonds voorzien onder artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 januari 1977. (*Applaus bij de meerderheid*),

De Voorzitter: De heer Van Elsen heeft het woord.

De heer C. Van Elsen: Mijnheer de Minister, ik wens geen polemiek te voeren, alleen klaarheid te brengen in twee zaken.

Het bedrag van 75 miljard F. dat ik heb geciteerd slaat niet op het jaar 1981 maar is de cumulatie tot en met 1981, met andere woorden het bestaande verschil sedert het invoeren van de wet van 1976.

Ik deel niet uw mening, mijnheer de Minister, waar u het voordeel van de kustgemeenten meent te moeten motiveren door het feit dat het in andere streken van het land alleen om ééndagstoerisme gaat. Ik nodig u zeer graag uit eens naar de Kempen te komen waar mijn gemeente Mol per seizoen 1 miljoen overnachtingen heeft. Ook daar, zoals zeker nog in andere streken van het land, bestaat er een inbreng in het toeristisch bedrijf.

Ik wens ook nog te vragen opdat bij het spreken over toeristische steden — en ik hoop dat het colloquium dat vandaag heeft plaatsgevonden daartoe zal bijdragen — het gesprek niet alleen tot de kust zou worden beperkt.

De heer M. Galle, Minister van het Vlaamse Gewest : ik zal graag op uw uitnodiging ingaan, mijnheer Van Elsen.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer K. Poma tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de wijze waarop overheidsbedrijven en meer bepaald de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen beheerd worden.

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Poma tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de wijze waarop overheidsbedrijven en meer bepaald de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen beheerd worden.

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune): Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de wijze waarop de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen beheerd wordt, roept vele vragen op, in zulke mate dat professor Emiel Van Broeckhoven gemeend heeft ontslag uit de GIMV te moeten nemen. Dit ontslag scheen op de Vlaamse deelregering niet de minste indruk te maken. Waarschijnlijk heeft men er akte van genomen en werd professor Van Broeckhoven vervangen.

Deze firma voor fabricatie van spoorwegmateriaal, is gevestigd te Lot en had grote moeilijkheden. Op 11 augustus van verleden jaar werd Gregg voor de rechtbank failliet verklaard. Voor de Vlaamse deelregering was dit geen zorg. De moeilijkheden zouden immers worden opgelost dank zij het klassieke recept: van Gregg een overheidsbedrijf maken. De voorlopige kostprijzen daarvan bedroeg een half miljard F. Dit was in december, het bedrag begint nu nog op te lopen.

De GIMV heeft tot tweemaal toe aan de Vlaamse deelregering een negatief advies uitgebracht; deze legde het echter naast zich neer.

De heer Van Outryve, voorzitter van de Raad van Beheer van de GIMV schreef in «De Standaard» van 13 december 1980 het volgende: «Het experiment is gedoemd te mislukken. Met de huidige beslissingen komt men niet tot een vernieuwing van de industriële structuur in Vlaanderen.»

De heer Van Acker, directeur-generaal van de GIMV verklaarde: «Men kan uiteraard oordelen dat de beslissing van de deelregering niet wijs was en politiek geïnspireerd». Toch spande zich de GIMV voor de

Poma

wagen van de Vlaamse deelregering, die de zaak zuiver politiek bekeek en niet financieel-economisch. Beter gezegd : de GIMV moest dit doen, op bevel van de Vlaamse deelregering; de Vlaamse deelregering weet het immers beter dan de GIMV. Hoe is het anders mogelijk dat de voorzitter van de Raad van Beheer en de directeur-generaal het tegenovergestelde zeggen van wat de Minister vanmorgen op een vraag van collega E. Vansteenkiste antwoordde. Indien de voorzitter van de Raad van Beheer en de directeur-generaal een negatief oordeel velden, kon men zich afvragen of de wet van 4 augustus 1978, artikel 79, niet overtreden werd. Dit artikel vermeldt onder andere dat de tussenkomsten een dubbel doel nastreven. Ten eerste, het belang van de Belgische economie door uitvoering van het plan en toepassing van de industriële politiek van de Staat. Nu zal men het woord Belgisch vervangen door Vlaams en het woord Staat door gemeenschap. Ten tweede, de toepassing van regels van goed industrieel, financieel en economisch beheer, alsmede het bekomen van een normale rendabiliteit.

Het feit dat de Vlaamse deelregering aan de GIMV een verplichting opgelegd heeft, heeft vele vragen doen rijzen in verband met de juridische verantwoordelijkheid van de GIMV-beheerders, die ik u Mijnheer de Minister overgemaakt heb opdat u, met kennis van zaken, zou kunnen antwoorden.

Mijn vijf vragen luiden als volgt:

Ten eerste, moet de GIMV de beslissingen van de Vlaamse deelregering onvoorwaardelijk uitvoeren of bezit de GIMV het recht om een beslissing van de regering naast zich te leggen? Met andere woorden, is de GIMV onafhankelijk ten opzichte van de Vlaamse deelregering of niet?

Ten tweede, daar de GIMV een NV is, valt zij ja of neen onder het handelsrecht? In bevestigend geval zullen de daden van de beheerders daden van koophandel zijn.

Ten derde, zijn in dit geval de beheerders van de GIMV verantwoordelijk tegenover de rechtbank voor een slecht beleid? Met andere woorden, worden de GIMV-beheerders behandeld door de rechtbank op dezelfde wijze als de beheerders van een privé-firma die een NV is, of staan de GIMV-beheerders buiten of boven de wet?

Ten vierde, vermits ministers voor hun beleid nooit door een rechtbank ter verantwoording kunnen geroepen worden, kunnen de GIMV-beheerders strafrechtelijk vervolgd worden voor het uitvoeren van het beleid van een minister op basis van het feit dat de GIMV van N.V. is?

Ten vijfde, laat de wet op het overheidsinitiatief de Vlaamse deelregering toe kredietonwaardige firma's te steunen?

Graag verkreeg ik een antwoord op deze vijf vragen waarbij het gaat over de juridische verantwoordelijkheid van de GIMV.

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, zoals de heer K. Poma zelf heeft gezegd, heb ik deze ochtend vrij uitvoerig geantwoord op de specifieke vragen betreffende Gregg Europe 80. In deze antwoorden zijn elementen vervat op de vragen die collega Poma nu stelt. Ik wil hem dan ook vragen hierop niet meer te moeten terugkomen. Toch heeft hij een paar zaken vermeld ten aanzien van Gregg, die niet aan bod zijn gekomen en daarop zal ik nu een bondig antwoord verstrekken. De beslissing van de Vlaamse Executieve ten aanzien van Gregg Europe 80, oprichting van een nieuw bedrijf, want er was geen bedrijf meer in moeilijkheden aangezien het niet meer bestond, was geen politieke daad van de Vlaamse Executieve, doch een sociaal-economische daad, die de concurrentie zou bevorderen. Dat was onze bedoeling. Ik vermoed, geachte collega, dat u voorstander bent van het in stand houden van een concurrentiële situatie. Indien wij

Gregg Europe 80 niet hadden opgericht, dan was er een monopolievorming geweest. U zou ongetwijfeld de eerste zijn geweest om dat te betrouwen, aangezien u eveneens voor concurrentie bent, veronderstel ik.

De heer Vanbroeckhoven is niet weggegaan als beheerder uit de GIMV alleen ter wille van Gregg, maar terwille van de instelling in het kader van de derde functie waardoor de Gregg's beheerders betrokken worden bij de openbare initiatieven, met een zeer grote verantwoordelijkheid. Dat was althans een verantwoording. Het is dus niet uitsluitend in verband met Gregg dat hij ontslag heeft genomen.

U zegt dat de kosten van Gregg beginnen op te lopen. Ik geloof niet, mijnheer Poma, dat u hiervan enig bewijs kunt leveren. Ik denk dat het te vroeg is om ons daarover uit te spreken. Ik denk eerder dat de constellatie waaronder Gregg nu zal starten gunstig is. Laten wij dit hopen in het voordeel van de handelsbalans, van de sociale context en van de concurrentieschepping die wij tot stand hebben gebracht.

Momenteel bevinden wij ons, geacht lid, voor wat betreft de wijze waarop overheidsbedrijven en meer bepaald de GIMV beheerd worden in een stadium waarin de Regering het nodig acht ons positief recht aan de specifieke toestand waarin de openbare beheerders zich bevinden aan te passen. De Regering is dan ook van oordeel dat een standpunt voor de openbare beheerders onverwijd dient uitgewerkt dat, terwijl het de nodige aanpassingen aan onze wetgeving aanbrengt, zo weinig mogelijk afbreuk doet aan de regels betreffende het functioneren van de naamloze vennootschappen, zoals deze zijn vastgelegd in de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Deze aanpassingen zullen voornamelijk gesitueerd zijn enerzijds op het vlak van de voorwaarden voor aanstelling en afzetting van openbare beheerders en, anderzijds, op het vlak van de regels betreffende hun aansprakelijkheid.

Galle

Hierdoor kan dan een einde gemaakt worden aan de toestand waarin:

- enerzijds de GIMV, overeenkomstig artikel 5, derde paragraaf van haar statuut ertoe gehouden is de opdrachten van de Vlaamse deelregeringen uit te voeren; en
- anderzijds de GIMV, behoudens voor wat in artikel 3 van haar statuten is gesteld, ten volle onderworpen is aan het handelsrecht, hierbij inbegrepen de aansprakelijkheidsregeling van de beheerders.

Tenslotte wens ik het geachte lid ervan in kennis te stellen dat de wet op het overheidsinitiatief de Vlaamse deelregering niet toelaat kredietonwaardige firma's te steunen noch bij participatie, noch bij een openbaar economisch initiatief. In beide gevallen betreft het immers frauduleuze acties zowel van de private- als van de openbare sector.

De Voorzitter: de heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, op een aantal van mijn vragen heb ik een antwoord bekomen.

U zegt o.m. dat het een nieuw'bedrijf is, dus geen bedrijf in moeilijkheden. U betwist eveneens dat de kosten beginnen op te lopen.

Bovendien stelt u dat de GIMV verplicht is de opdrachten van de Vlaamse deelregering uit te voeren. Dat is zeer belangrijk. Ik heb het genoteerd.

Ik spreek thans niet meer over Gregg, mijnheer de Minister, ik houd het bij een zuiver principiële zaak.

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: het is vanzelfsprekend voor iedereen een beetje moeilijk om auditief te volgen wat in een uiteenzetting vervat is. Ik zal u de tekst overmaken, mijnheer Poma. Daar staat duidelijk dat er aanpassingen moeten gebeuren op het vlak van de voorwaarden voor aanstelling en afzetting van openbare beheerders, evenals op het vlak van de regels betreffende hun aansprakelijkheid.

Zodoende kan een eind gemaakt worden aan de dubbelzinnige toestand waarin zowel de beheerders van de GIMV in uitoefening van de derde functie als de beheerders in openbare en semi-openbare bedrijven zich bevinden.

Indien u na het bestuderen van deze tekst het nog nodig mocht achten een aanvullende vraag te stellen, zal ik u daarop antwoorden.

De Voorzitter: de heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Minister, wij zitten momenteel wel niet in een soort vacuüm, maar in een overgangsfase. U zegt zelf dat er aanpassingen moeten gebeuren.

Zoals de toestand nu is kan deze aanleiding geven — en dat was ook de zin van mijn vraag die ik toch duidelijk heb gesteld — tot grote moeilijkheden voor de beheerders van de GIMV die handelen in opdracht van de regering. Het zou kunnen dat die opdrachten niet financieel en economisch verantwoord zijn zodat de zaken verkeerd lopen. De Ministers kunnen nooit ter verantwoording

worden geroepen, maar de beheerders wel. Indien hun een beleid wordt opgedrongen, is dat voor de beheerders en het directie-comité een zeer moeilijke en hybride situatie.

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

— De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Mijnheer de Voorzitter, hierop kan ik antwoorden dat de Executieve in die overgangsfase samen met de GIMV een maximum aan garanties geeft aan de ambtenaren van de GIMV die verantwoordelijkheid opnemen om hun aansprakelijkheid uit te schakelen, voor zover dit rechtstreeks verband houdt met hun functie en zolang alles normaal verloopt.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter: dames en heren, zo zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag. Wij komen morgen opnieuw bijeen om 14.30 uur. Aan de orde is dan de verdere afhandeling van onze agenda van vandaag en de hoofdelijke stemmingen over de afgehandelde punten. Is de vergadering het daarmee eens ? **(Instemming)** De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 17.00 uur.